

MILAWU YA MATIKHOMELO

Leswi nga endzeni ka tsalwa

Rungula leri humaka eka Mutshamaxitulu xikan'we na Muofisirinkulu wa Khamphani3	
Swipimelo swa ku landzelela Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi eswivandleni swa hina swa	
Matirhelo.....	
.....	4
Ku Paluxa Vugevenga Na Ku Vika swo karhi	5
Matikhomelo ya le Ntirhweni	7
Ku lava ku vuyeriwa matlhelo hinkwawo	10
Mbango, Vuseketeri na Vulawuri	16
Timfanelo Ta Ximunhu.....	18
Xihlawuhlawu	19
Ku Xanisiwa xikan'we na ku Hlaseriwa	20
Ku xixima	22
Mabulo lawa ya katsaka Swiyenege swa mabulo eka inthanete	24
Vuxokoxoko bya le xihundleni	26
Xithekiniki xa swiyenge swa Tikhompyutara	28
Ku Fumbarherisa, Vukungundzwana na ku endla swikoxo swa mali	30
Vukungundzwana bya Mali Ni Ku Pfuna Vutherorisi Hi Timali.....	32
Minyikelo xikan'we na Nseketelo wo karhi.....	33
Kuncetelo	36
Ku tirhisana hi ndlela leyinene	37
Maendlelo yo Lwisana na Mphikizano / Ku Lwisana na Vutshembeki.....	39
Vukanganyisi na Vukhamba	40
Vukorhokeri na Nhundzu ya Khamphani.....	43
Ku avelana hi ti Xere ta Khamphani	44
Pholisi leyi a yi nyiki vatirhi matimba yo karhi.....	46
Nkambisiso Wa Milawu Ya Matikhomelo ya Vatirhi	47

Rungula leri humaka eka Mutshamaxitulu xikan'we na Muofisirinkulu wa Khamphani

Ku fikelela xikongomelo xa hina xo lava ku sirhelela nhlayiseko wa tinsimbi xikan'we no lava ku tirhisana kahle na mavandla hinkwawo lawa khumbekaka, Sibanye Stillwater Limited ("Group" kumbe Sibanye-Stillwater) yi ta landzelela swilaveko swa mune swa matirhelo ya Khamphani. Leswi swi katsa milawu ya matikhomelo ya vatirhi ya Khamphani; Timfanelo ta Ximunhu; ku Yemba Migodi hi Vutihlamuleri; na Tifilosofi ta Nhluvukiso leti nga Simekiwa hi Huvo ya Vufambisi bya Sibanye-Stillwater ("Bodo") na vurhangeri bya le henhla.

Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi yi kombisa endlelo leri nga ta seketela ku simekiwa ka tifilosofi leti. Ku tirha ka hina eka timhaka ta mbango, nhlayiseko na mafumelo ("ESG") i swa nkoka eka hinkwaswo leswi hi swi endlaka. Milawu ya hina ya Matikhomelo ya Vatirhi yi yimela mhaka ya nkoka leyi seketelaka endlelo ra hina ra ESG, ku simeka milawu ya leswaku vatirhi va fanele ku ti khomisa ku yihi laha Khamphanini i swa nkoka swinene eka hina.

Vurhangeri bya Sibanye-Stillwater byi tibohile naswona byi na vutihlamuleri byo hloholotela vatirhi ku amukela milawu hinkwayo leyi kumekaka eka Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi ni le ka tipholisi, maendlelo yo karhi na swiletelo swihi na swihi swa Khamphani. Milawu leyi ya Matikhomelo ya Vatirhi a yi sivi tipholisi, maendlelo na swiletelo leswi nga kona kambe yi ndlandlamuxa ku tirhisiwa ka tipholisi na swiletelo leswi faneleke. Mimpimo ya nkoka leyi nga xaxametiwa eka tsalwa ra Milawu ya matikhomelo ya Vatirhi yi fambisana na leyi nga xaxametiwa eka swiyenge swa Icares naswona lexi i xokongomelo lexi Khamphani yi lavaka ku xi fikelela.

Mutirhi un'wana na un'wana u fanerile ku landzelela Milawu leyi ya Matikhomelo ya Vatirhi laha swivandleni swa matirhelo (laha hi katsa mutirhi wa nkarhi hinkwawo na wa nkarhinyana, varhangeri na vaofisara va Sibanye-Stillwater na mutirhi un'wana na un'wana¹, vurhangeri na vaofisara va le musa ka malwandle lava tirhisanaka na Khamphani ya hina ya Sibanye-Stillwater). I pfumba leri nga na xikongomelo xo hlamusela milawu leyi nga simekiwa ya Khamphani na ku kombisa matikhomelo lawa nga languteriwa eka vatirhi, varhangeri na vaofisara va hina laha Khamphanini.

Khamphani yi seketela ku amukeriwa na ku tirhisiwa ka milawu leyi hlamuseriweke eka tsalwa ra Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi hi vatirhisani lava hi tirhisanaka na vona va tikontiraka, vaphakeri, tikhasmende, vatsundzuxi, lava hi tirhisanaka na vona hi swa mabindzu kumbe vatirhisani van'wana na van'wana lava hi tirhisanaka na vona

¹ Vatirhi va nkarhi hinkwawo xikan'we ni va nkarhinyana

(lava hi va hlamaselaka tanihi "Vafirhisani"). Ku landzelela milawu ley i xiphemu xa nkoka xa ku kambisia leswaku hi tihi tiKhamphani leti hi nga tirhisanaka na tona sweswi kumbe hi xa mundzuku. Khamphani a yi nge ti nghenisi eka mintwanano kumbe vuxaka byihi kumbe byihi na tiKhamphani leti khumbhekaka eka mgingiriko ley i nga riki enawini naswona ley i nga onhaka xidzhuti xa Khamphani na leswi Khamphani yi tinyungubyisaka hi ku va yi nga amukeli na ka tsanana matikhomelo yo biha ya vuxisi na vukungundzwana. Swilaveko swa Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi xikan'we na mimpimanyeto ya nkoka ya Khamphani swi ta phakeriwa tiKhamphani hinkwato leti hi tirhisanaka na tona leswaku va kota ku fikelela swilaveko hinkwaswo leswi nga languteriwa eka vona.

Khamphani yi tiyimiserile ku hlayisa na ku tlhela yi landzelela swilaveko hinkwaswo leswi nga xaxametiwa eka tsalwa ra Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi, xikan'we na ku landzelela milawu ley i lavekaka eka swivandla swa matirhelo leswi hi tirhaka eka swona.

Sayina – Mutshamaxitulu wa Bodo

Sayina – Muofiserinkulu wa Vulawuri

Swipimelo swa ku landzelela Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi eswivandleni swa hina swa Matirhelo

Sibanye-Stillwater yi tiyimiserile ku seketela Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi hi ku landzelela swipimelo leswi amukeriwaka emisaveni hinkwayo swa matikhomelo ya vatirhi eswivandleni swa matirhelo.

Un'wana na un'wana wa hina u ni vutihlamuleri byo vona leswaku hina tanihi Khamphani, hi landzelela milawu, swiletelo na swipimelo hinkwaswo leswi nga khumbaka Khamphani, xikan'we na vatirhi va hina hinkwavo. I vutihlamuleri bya mutirhi un'wana na un'wana, varhangeri, vaofisiri na tiKhamphani leti hi tirhisanaka na tona ku ti toloveta no tlhela va landzelela milawu, swilaveko na swipimelo xikan'we na tipholisi ta Khamphani ya hina.

Loko Pholisi, na milawu yo karhi yi nga fambisan na milawu ya matikhomelo ya vatirhi laha Khamphanini, Nawu lowu nga xaxametiwa eka xiyenge xa le henhla, ku ta va wona lowu nga ta landzeleriwa.

TiKhamphani leti hi tirhisanaka na tona loko to endla vuxaka byo karhi na tiKhamphani tin'wana, tiKhamphani toleto tifanerile na tona ti landzelela milawu ley i nga xaxametiwa ya Matikhomelo ya Vatirhi tanihi leswi ku nga andlariwa xiswona eka tsalwa, leswi hi katsa na swilaveko xikan'we na swipimelo hinkwaswo swa Khamphani.

Vatirhi¹, varhangeri, vaofisara na tiKhamphani leti hi tirhaka na tona a ti fanelanga ku teka goza kumbe ku kucetela munhu un'wana ku teka goza leri lwisanaka na milawu ley i vekiweke eka tsalwa ra Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi naswona va fanele ku landzelela milawu ley i faneleke himinkarhi. Khamphani a yi pfumelelani ni matikhomelo lama nga fambisaniki ni Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi.

Swirho swa Bodo na swa C-Suite swi fanele ku tihlanganisa na Muofisirinkulu wa swa Nawu na/kumbe xirho lexi a xi hlawuleke na Mufambisinkulu wa SOX, na swa Milawu eka timhaka tihi na tihi leti khumbaka tsalwa ra Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi.

Tsalwa leri ra Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi ri ta hoxiwa eka webusayiti ya Khamphani naswona Sibanye-Stillwater yi ta katsa linki ya inthanete leyi nga ta ku yisa eka tsalwa loko hi ku xaxametela xiviko xa Khamphani xa lembe. Tsalwa ra Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi ri ta katsiwa eka vuleteri hinkwabyo bya le "Training Centre".

Ndlela Leyi Tsalwa ra Milawu ri Vekiweke Ha Yona

Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi yi kombisa xiyenge xin'wana na xin'wana, xikan'we na endlelo leri bohaka ra ndlela leyi Sibanye-Stillwater ri simekaka nawu lowu hi un'we ha un'we. Laha swi kotekaka, xiyenge xi katsiwile na swikombiso swa swiyimo kumbe swikombiso swa ndlela leyi vatirhi, varhangeri, vaofisara, na tiKhamphani leti hi tirhaka na tona va nga ha khumbekaka ha yona loko ku simekiwa milawu leyi. Eka swiyenge swo karhi, tinhlamuselo ti nyikiwile ku tiyisia leswaku vahlayi va kota ku twisia matheme hinkwawo.

Ku Paluxa Vugevenga Na Ku Vika swo karhi

MILAWU:

Xiviko xa matikhomelo yo ka ya nga ri kahle

Loko mutirhi un'wana na un'wana, murhangeri, muofisiri na/kumbe Khamphani leyi hi tirhaka na yona yi tiva xiendlakalo xin'wana na xin'wana kumbe matikhomelo lama nga riki ya kahle, lama nga lavekiki kumbe lama nga tsana, lama nga vangaka nxungeto eka vuhlaysiki bya Khamphani, kumbe lama endlaka leswaku ku va ni ku xanisiwa, ku va na vuxisi eka swa timali, ku va na maendlelo ya vukamberi ya swa timali lama nga riki ya kahle, kumbe vatirhi vo karhi va nga landzeleli milawu leyi nga xaxametiwa eka tsalwa ra Matikhomelo ya Vatirhi va fanele ku vika mhaka hi xihatla eka wun'wana wa lava landzelaka:

- Murhangeri wa wena
- Muofisirinkulu wa le ka swivandla swa wena swa matirhelo
- Muofiserinkulu wa swa nawu
- CFO ya Khamphani
- VP ya Mukamba-Tinkota
- Muofiserinkulu wa SOX, xikan'we na tipholisi ta xinawu

Loko swi nga kote ki ku vika timhangu leti ehleketeriwaka, ku katsa na ku nga landzeleli Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi, u fanele u vika hi xihatla eka nomboro leyi nga ta tiyisia leswaku vito ra wena a ri boxiwi. Marungula hinkwawo yo vika timhangu laha Khamphanini ya fambisa hi Khamphani ya vutshila leyi nga na vutivi loko swi fika eka timhaka ta muxaka lowu, naswona vuxokoxoko hinkwabyo byi tekiwa byiri vuxokoxoko bya xihundla. Vuxokoxoko bya tinomboro to bela eka tona riqingho hi leti landzelaka:

Swivandleni swa Matirhelo swa Afrika Dzonga:

0800 001 987

Swivandleni swa Matirhelo swa Amerika:	1 800 317 0287
Swivandleni swa Matirhelo swa Europa	
Swivandleni swa Matirhelo swa Finland:	0 800 772 244
Swivandleni swa Matirhelo swa Furhwa:	0 805 080 544
Swivandleni swa Matirhelo swa Australia:	1 800 633 293
Fekisi ya Mahala:	0800 00 77 88
FreePost:	KZN 138, Umhlanga Rocks, 4320
Wbusayiti:	www.tip-offs.com
Imeyili:	sibanyestillwater@tip-offs.com

NDLELA YO SIMEKA NAWU:

Ku landzelela milawu ya pholisi

Pholisi leyi hlamuselaka hi swa ku paluxa vugevenga yi kona naswona yi fanerile ku landzeleriwa. Tekela enhlokweni leswi pholisi yo paluxa vugevenga yi hlamuselaka swona.

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDZUXO)

Khamphani yi ta tekela enhlokweni vupaluxi bya vugevenge hinkwabyo hi ndlela ya vuxiyaxiya. Swivilelo leswi nga ta endliwa eka riqingho ra xikala-vito ra Khamphani ri ta va ra xihundla **naswona ku nge tshuki ku boxiwile vito ra wena**. Hi ndlela leyi fanaka, ku endla swiviko leswi nga riki ntiyiso hi xikongomelo xo vavisa munhu un'wana swi ta langutiwa tanihi nandzu lowukulu, lowu nga endlaka leswaku munhu a lahlekeriwa hi ntirho, na ku tlhela a va a flule Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi laha swivandleni swa matirhelo.

Hi kombela u xiya leswaku ku endla swiviko leswi nga riki ntiyiso hi xikongomelo xo vavisa munhu un'wana swi ta tekiwa tanihi ku tlula Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi xikan'we na Nawu wa ku paluxa vugevenga ehandle, naswona leswi swi nga endla leswaku u tekeriwa magoza yo tshinya

Swivilelo leswi vikiweke swi ta lavisisiwa hi xihatla hi ku landzelela maendlelo lama faneleke na swilaveko leswi fambelanaka na tipholisi ta Khamphani. Loko swi fanerile, ku ta tekiwa magoza lama faneleke yo tshinya. Mavandla lawa ya khumbhekaka ya ta nyikiwa nkarhi wo ringana ku ya hi milawu na swilaveko swa Khamphani.

Mutirhi un'wana na un'wana, murhangeri, muofisara na munhu un'wana na un'wana loyi a khumbhekaka eka vulavisisi lebyi nga le ku endliweni, timfanelo ta yena ti ta xiximiwa naswona loko a nga voniwi nandzu, mutirhi loyi, murhangeri, muofisara na munhu kumbe Khamphani leyi khumbhekaka swi nge voniwi nandzu. Khamphani yi ta

tiyisisa leswaku vito ra munhu i xihundla, naswona leswi swi fambisana na milawu ya hina yo endla vulavisihi ndlela leyi faneleke.

Ku tlula milawu ya tsalwa ra Matikhomelo ya Vatirhi swi veka mutirhi, murhangeri, kumbe muofisara, kumbe munhu un'wana na un'wana loyi a khumbhekaka eka xiymo lexi a nga tekeriwaka magoza yo tshinya hi Khamphani, lawa katsaka ku lahlekeriwa hi ntirho kumbe ku tekeriwa magoza lawa nga xaxametiwa eka tsalwa ra Milawu ya Matikhomelo ya Mutirhi. Milandzu yin'wana yi nga ha va ya vugevenga naswona munhu a nga ha pfaleriwa hikwalaho ka swona. Khamphani a yi nge kanakani ku teka magoza loko ku ri ni vumbhoni bya vugevenga eka mutirhi.

Ku Rihisela kumbe ku endla van'wana va titwa va ri ni Nandzu

Khamphani a yi nge pfumeleli ndlela yin'wana na yin'wana ya ku rihisela, ku xanisa kumbe ku xanisiwa ka lava va lwasanaka ni ku tluriwa ka Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi, naswona vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va komberiwa ku vika swiendlo swo tano eka Murhangeri wa vona, Mulawuri, Nhloko ya Ndzwulo, eka murhangerinkulu wa SOX, varhangeri va swa milawu, VP ya tinkota, Muofiserinkulu wa swa Nawu, CFO kumbe eka Mutshamaxitulu wa Komiti ya Vuhleri.

Matikhomelo ya le Swivandleni swa Matirhelo

MILAWU:

Matikhomelo ya wena vinyi entirhweni

Vatirhi, varhangeri, vaofisara na vanhu van'wana lava khumbekaka va fanele ku tikhoma hi ndlela ya kahle, va tirha mintirho ya vona hi ndlela leyi faneleke, va fikelela swilaveko swa matirhelo himinkarhi. Milawu leyi ya tirha na leka vatirhi lava tirhelaka kaya.

Vuphakeri bya swa vukorhokerhi bya swa rihanyo, xikan'we na swivandlanene leswi hlayisekeke

I vutihlamuleri bya Khamphani ku tiyisisa leswaku mutirhi, murhangeri, muofisara, na munhu un'wana na un'wana u tirha eka swivandla leswi hlayisekeke hi swa rihanyo xikan'we na hi swa vuhalayiseki eka timhangu ta makhombo. Tekela enhlokweni Xitatimende xa Pholisi ya Vuhalayiseki na swa Rihanyo ya laha Khamphanini.

Hi xixima ntirho ni vutomi bya wena

Khamphani yi rhangisa emahlweni vuhalayiseki bya vatirhi naswona yi tekela enhlokweni swiyimo hinkwaswo swa vatirhi varhangeri, vaofisara, na vanhu hinkwavo lava hi tirhisanaka na vona.

Byalwa, swidzidzirisi ni ku tirhisa swidzidzirisi hi ndlela yo biha

Khamphani a yi Amukeli na ka Tsanana byala, swidzidziharisi, na swilo leswi nga yiriswa eswivandleni swa matirhelo. Khamphani a yi pfumeleli na ka tsanana leswaku vatirhi, vaofisara, xikan'we na munhu wihi kumbe wihi a endla, a hangalasa, a phakela, a khoma, kumbe an'wa byala laha swivandleni swa matirhelo swa Sibanye-Stillwater Group.

A kuna mutirhi, murhangeri, kumbe munhu loyi a nga ta pfumeleriwa na byala, swidzidziharisi, na swilo leswi nga yirisiwa eswivandleni swa matirhelo laha Khamphanini hi nkarhi wa ntirho².

---

² Swipimelo leswi swa tirha na le ka vatirhi lava tirhaka vari ekaya kumbe lava tirhaka etihofisini.

Ku hakela Tihakelo to karhi hi Xihoxo

A kuna mutirhi, murhangeri, munhu kumbe Khamphani leyi nga ta vuyeriwa ku tlula mpimo kumbe ku hakeriwa mali leyi endliweke hi xihoxo kumbe ku hakeriwa kwihi na kwihi loku va nga ri ki na mfanelo ya kona. A ku na mutirhi, murhangeri, munhu loyi a nga pfunetaka³ kumbe ku endla xihoxo xo hakelo munhu un'wana naswona a kuna mutirhi loyi a nga ta hakela munhu un'wana swi nga ri nawini kumbe swi seketela hi swiyenge leswi fanelaka swa ti hakelo.

NDLELA YO SIMEKA NAWU:

Ku vika ku tirhisiwa ka byala/xihoko hi ndlela yo biha, swidzidziharisi kumbe ku tirhisa swidzidziharisi leswi nga riki enawini

Mutirhi, murhangeri, munhu un'wana na un'wana u na vutihlamuleri byo vika swiyimo swihi na swihi laha a ehleketa leswaku mutirhikulobye u tile entirhwени kumbe u le ku tirheni a pyopyiwile hi byala/xihoko, swidzidziharisi kumbe swilo leswi yirisiweke, kumbe u xavisa kumbe ku hangalasa byala/xihoko, swidzidziharisi kumbe swilo leswi yirisiweke, eka Murhangeri kumbe Mulawuri wa yena wa le kusuhi.

Ku vika tihakelo leti nga hakeriwa hi xihoxo

Vatirhi, murhangeri, vaofisara va fanele ku vika swihoxo swihi na swihi swa tihakelo eka Murhangeri wa vona wa Rhavi, Ndzwulo ya ku Hakela ya le kusuhi, kumbe munhu un'wana loyi a nga na vutihlamuleri kumbe loyi a sunguleke tihakelo.

Ku vika swin'wana swa swiviko

Vatirhi, murhangeri, muofisara, vanhu lava hi tirhaka na vona va fanele ku vika mikhuva⁴ yihi kumbe yihi yo biha eka murhangeri wa vona kumbe Mulawuri wa le kusuhi kumbe eka riqingho ra xikala-vito. (Phendla eka Tluka ra 5-6 leswaku u kuma rungula leri ra riqingho ra xikala-vito hi xitalo).

Ku landzelela milawu ya - Byala/Xihoko, swidzidzirisi ni ku tirhisa swidzidzirisi hi ndlela yo biha

Ku ni milawu yo karhi leyi khumbaka byala, swidzidzirisi ni ku tirhisiwa ka swidzidzirisi hi ndlela yo biha etikweni rin'wana ni rin'wana laha Khamphani yi tirhaka kona, naswona milawu leyi yi fanele yi landzeleriwa. Tekela enhlokweni matsalwa lawa ya matiko lawa hi tirhaka eka wona:

---

³ Ku tiva ni ku twisia hi ndlela leyi faneleke ku endla ni ku endla ntirho wa siku na siku xikan'we na mintirho yo vika.

⁴ Swiendlo kumbe matikhomelo lama hambanaka kumbe lama nga fambisaniki ni mimpimanyeto leyi amukelekaka ya Sibanye-Stillwater. Swiendlo leswi swi nga ha katsa ku tikhoma hi ndlela yo biha kumbe swiendlo leswi nga fanelangiki leswi onhaka mimpimanyeto ya hina ya nkoka, xikan'we no chicha xindhuti xa Khamphani. Swikombiso swi katsa, ku tshikilela timfanelo ta van'wana hi ku u nga hlaysia vuxokoxoko bya vona, ku lava ku vuyeriwa matlhela hinkwawo, xihlawuhlawu, vukungundzwana, na ku tsandzeka ku vika matikhomelo yo biha lama tiviwaka.

- Pholisi ya Byala/Xihoko, Swidzidzirisi na Swilo leswi Yirisiweke (Swivandla swa matirhelo swa Afrika Dzonga)
- Swiletelo swa Byala/ Xihoko, Swidzidziharisi, xikan'we na swilo leswi yirisiweke (SA)
- Buku ya Vatirhi – Xiyenge xa Pholisi ya Swidzidziharisi na Byala (Swivandla swa matirhelo swa Amerika)
- Buku ya Vatirhi – Xiyenge xa Pholisi ya Swidzidziharisi na Byala (Keliber)
- Buku ya Vatirhi – Xiyenge xa swakun'wa swa xihoko na switirhisiwa swa swidzidziharisi (Sandouville)
- Ku lulama ku tirha – Maendlelo ya Swidzidziharisi na Byala (Swivandla swa matirhelo swa Australia).

Ku landzelela milawu ya swa tipholisi ta – swa Rihanyo na Vuhlayiseki

Ku na milawu ni mimpimanyeto leyi vekiweke swa Rihanyo ni Vuhlayiseki naswona yi fanele ku landzeleriwa. Tekela enhlokweni matsalwa lawa ya matiko lawa hi tirhaka eka wona:

- Xitatimende xa Pholisi ya swa Rihanyo na Vuhlayiseki (Group)
- Mimpimanyeto Ya Vuhlayiseki Bya Khamphani (Group)
- Buku ya Vatirhi – Xiyenge xa swa rihanyo na vuhlayiseki bya le ntirhwensi (Keliber)
- Buku ya Vatirhi – Switirhisiwa swo sirhelela vatirhi, na swiyenge swa marungula ya swa Rihanyo (Swivandla swa matirhelo swa Amerika)
- Buku ya Vatirhi – Xiyenge xa vuhlayiseki na Mbhasiso (Sandouville) Pholisi ya Vuhlayiseki na swa Rihanyo (Swivandla swa matirhelo swa Australia)

Ku landzelela milawu na Swipimelo swa Khamphani

Vatirhi va fanele ku landzelela milawu hinkwayo, xikan'we na swilaveko na swipimelo swa Khamphani, ku katsa na leswi fambelanaka na ku xaviselana, swihundla swo karhi, mphikizano, ku lwa na vukungundzwana na ku fumbarherisa swo karhi hi vukungundzwana, na milawu ya xibalo leyi faneleke naswona va fanele ku papalata swiendlo leswi nga riki enawini.

Khamphani a yi ti nghenisi eka minonganoko ya ku balekela xibalo kumbe ku balekela xibalo hi ndlela yo biha leyi tlulaka milawu ya xibalo ni swinawana swa vulawuri byin'wana ni byin'wana laha hi tirhaka kona. Vatirhi, murhangeri, muofisara va hlohloteriwa ku vika timhaka to tano kumbe mikuva yin'wana leyi nga riki yinene ya xibalo. (Phendla eka Tluka ra 5-6 leswaku u kuma rungula leri ra riqingho ra xikala-vito hi xitalo).

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDUXO)

Vatirhi a va fanelanga va tirhisa swidzidziharisi, xihoko kumbe swilo swin'wana leswi nga riki enawini, swi nga ha ri na mhaka leswaku swiletelo leswi swi vekiwe hi dokodela kumbe e-e, kambe u nga tirhisi swilo leswi eswivandleni swa matirhelo. U fanele ku tivisa murhangeri kumbe mulanguteri wa wena loko u tirhisa mirhi leyi nga ku sivelaka ku tirha, leswaku swi ta tekeriwa enhlokweni.

Loko u nga wisi kahle kumbe u ri na swivilelo swin'wana mayelana ni rihanyo ra wena ra miri na miehleketo, u fanele ku yisa mhaka leyi eka Murhangeri kumbe Mulawuri wa wena wa le kusuhi u nga si sungula matirhelo ya wena ya siku, leswaku ku endliwa nkambelo wa loko u ta swi kota ku ya emahlweni ni mintirho ya wena.

Ku lava ku vuyeriwa matlhelo hinkwawo

NHLAMUSELO

Ku lava ku vuyeriwa matlhelo hinkwawo

Ku vuyeriwa ka mutirhi hi matlhelo hinkwawo swi humelela loko mutirhi a va na (mabindzu ya yena, kumbe ya ndyangu wa ka vona) lawa ya nga vangelaka Khamphani ya hina swirhalangakanyo swo

karhi. Leswi swi nga ha endlakala loko munhu a endla swilo kumbe a ri ni swikongomelo leswi nga ha endlaka leswaku swi n'wi tikela ku endla ntirho wakwe hi ndlela leyinene.

Ku endla Ntirho wo karhi na Maxaka ya wena

Ku endla Ntirho wo karhi na Maxaka ya wena i ku endla ntirho wo karhi kumbe ntirhisano wa swa timali exikarhi ka vanhu lava nga na vuxaka byo karhi⁶ leswi nga vangaka leswaku van'wana va vuyeriwa hiswo karhi. Ku vuyeriwa hi matlhelo hinkwawo tanihi mutirhi swi humelela loko munhu kumbe Khamphani, hikwalaho ka vuxaka bya yona ni munhu loyi va nga na vuxaka na yena, va rhangisa swilaveko swa vona ku tlula swilaveko swa Khamphani.

Xin'wana manana

I mukhuva wo kombisa xihlawuhlawu kumbe ku nyika swirho swa ndyangu wa wena mikoteko ya ntirho, kumbe ku va tlakusa entirhwani, kumbe loko ku va na mikoteko yin'wana kwala Khamphanini hi vona ntsena lava u va hlawulaka. Switekela ehansi vululami bya mikoteko ya Khamphani.

Nawu lowu a wu siveli swirho swa ndyangu wa wena ku thoriwa hi Khamphani kambe wu hloholotela leswaku u tivisa loko u ri na vuxaka na munhu wo karhi ku endlela leswaku u nga vi na kuncetelo wo karhi hi swa matholelo laha Khamphanini.

Xirho xa Ndyangu wa wena

Xirho xa ndyangu wa wena kumbe xirho xa ndyangu wa le kusuhi swi vula n'wana wa wena, n'wana wa wena loyi a nga riki wa ngati, ntukulu, mutswari, mutswari loyi ku nga riki wa ngati, kokwana, nsati/nuna wa wena, muhlekisani wa wena, makwavo, vana va makwavo, va khazi va wena, n'wingi, mukon'wana, mukon'wana, n'wingi, makwavo wa xinuna kumbe makwavo wa xisati, ku katsa na vuxaka byo wundla bya munhu wo karhi.

Vanhu lava u nga tshembeka eka vona

Ku nga ha va Vanghana, murhandziwa, mutsundzuxi, swirho swa xipano wa wena, muthori, mininjhore, kumbe vanhu van'wana lava u nga na vuxaka bya le kusuhi na vona.

MILAWU

Mintirho ya wena n'wini, na leswi u swi endlaka hi nkarhi wa wena a swi fanelanga ku kavanyeta matirhelo ya wena ya laha Khamphanini. Mutirhi, murhangeri, muofisara, munhu kumbe Khamphani leyi khumbekaka yi fanerile ku tshama yi papalata ku vuyeriwa hi matlhelo hinkwawo hi minkarhi. Leswi swi tirha eka mutirhi, murhangeri, muofisara, munhu loyi a khumbekaka loyi a nga ta vuyeriwa:

- Yena yexe
- Xikan'we na swirho swa vona swa ndyangu, na vanhu lava va va hlayisaka
- Hi ku tirhisana ni van'wamabindzu
- Hi ku tirhisana na van'wambaindu va laha kumbe va le handle ka Khamphani

Ku nghenelela eka mintwanano ya swa timali kumbe matirhiselo ya malí na muxavisi, khasimende kumbe swirho swo karhi leswi tirhisanaka na Khamphani swi nga vanga nkvetlembetano hi swa bindzu exikarhi ka wena na Khamphani ya hina.

NDLELA YO SIMEKA NAWU:

Ku landzelela milawu ya pholisi

Pholisi leyi hlamusela hi swa ku vuyeriwa hi matlhelo hinkwawo na ku kuma tinyiko to karhi naswona yi fanerile ku landzeleriwa. Tekela enhlokweni pholisi leyi hlamuseka hi vuenti swo vuyeriwa hi matlhelo hinkwawo, tinyiko to karhi xikan'we na swiyenge swo seketeriwa hi timali.

Papalata kuti katsa eka ku lava ku vuyeriwa hi swo karhi

Loko ivi u vona onge ku nga va na nkwentlembetano wo vuyeriwa matlhelo hinkwawo laha Khamphanini, vatirhi, varhangeri, vaofisara, vanhu lava khumbekaka va fanerile ku fambela ekule na mhaka leyи hi vulavulaka hi yona. Leswi swi katsa ku burisana, ku kanerisana, ku endla swiboho kumbe ku fambisa tikontiraka kumbe ntirho lowu fambelanaka na nkwtlembetano lowu nga ta ku vuyerisa matlhelo hinkwawo.

---

⁵ Vanghana, murhandziwa, mutsundzuxi, swirho swa xipano wa wena, muthori, mininjhore, kumbe vanhu van'wana lava u nga na vuxaka bya le kusuhi na vona.

⁶ Lava katsaka swirho swa wena swa ndyangu na vanghana va wena lava nga landzeleliki swipimelo na milawu leyи Khamphani yi tirhaka ha yona. Mintwanano ya swa timali kumbe ku lombisana mali na mabindzu yo karhi leswi nga fambisiwiki hi nawu, a swi amukelekanga na ka tsanana laha Khamphanini.

Tata fomo ya migingiriko ya wena ya le tlhelo

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, xikan'we na vanhu lava khumbekaka hinkwawo va fanele ku tata fomo ya migingiriko ya vona ya le tlhelo hi nkarhi wa loko va thoriwa laha Khamapanini handle ka loko milawu ya ndhawu yoleyo yi nga pfumeli leswaku u endla tano. Endzhaku ka sweswo, loko ko tshuka ku va na ku, mutirhi loyi a nga vuyeriwa hi matlhelo mambirhi (hambi swo ehleketeriwa hambi i ntiyiso), kumbe loko ku va ni ku cinca ka leswi u nga tata swona eka fomo ya wena yo hi tivisa hi migingiriko ya wena ya le tlhelo kumbe bindzu ro karhi leri u nga na rona, vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va fanele va hi tivisa hi ku hatlisa na hi ndlela leyи faneleke hi ku ya hi swipimelo swa Pholisi ya Nawu wa ku tivisa hi migingiriko ya wena ya le tlhelo. Ku fanele ku endliwa swipimelo swo lawula ndlela yo vuyeriwa hi matlhelo hinkwawo. Migingiriko ya wena ya le tlhelo leyи u nga hi tivisa yona yi fanerile ku xaxametiwa eka rhekodo ya migingiriko ya vatirhi ya le tlhelo tanahi leswi CFO a nga swi hlamuserisa xiswona.

Tikontiraka na tiKhamphani tin'wana

Mintwanano leyи nga ta endliwa na Khamphani yin'wana na yin'wana yi fanele ku katsa nawu lowu nge Khamphani yoleyo yi fanerile kuhi tivisa hi mabindzu ya yona ya le tlhelo, loko ntsena va ri na wona mabindzu lawa, kumbe ku vika eka xitativende xa leswaku a va nge tshuki va vuyeriwa hi matlhelo mabirhi naswona loko swo

kumeka swiri tano Khamphani yi fanele ku vika mhaka leyi hi xihatla hi ku tirhisa swiyenge leswi faneleke.

Vuxokoxoko bya xihundla ni bya nkoka

Vatirhi, na mavandla hinkwawo lawa ya khumbekaka laha Khamphanini ya fanerile ku tiyisisa leswaku va hlayisa vuxokoxoko bya Khamphani bya nkoka lebyi va byi tivaka hikokwalaho ka leswi va tirhaka laha Khamphanini, hikuva ku humesela vuxokoxoko lebyi ehandle u nga nyikiwanga pfumelelo u nga ha hoxa Khamphani ekhombyeni. Tekela enhlokweni xiyenge xa "Swihundla swa Vuxokoxoko bya Khamphani" eka tsalwa ra Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi.

Tinyiko ti nga endla leswaku u teka swiboho hi ku voyamela tlhelo rin'we

Hi ku ya hi milawu leyi vekiweke ya ku fumbarherisa, vukungundzwana na ku tekela vanhu mali, vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka xikan'we na swirho swa vona swa ndyangu a va nge amukeli tinyiko ta mali, vuhungasi, vukorhokeri, maendzo, byetlelo, kumbe tindlela tin'wana ta ndzaho kumbe ku vuyeriwa hi swa n'wanchumu eka vaphakeri va vukorhokerhi lava hi tirhisanaka na vona hikuva leswi swi nga endla leswaku u teka swiboho hi ku voyamela tlhelo rin'we.

Ku Tivisa hi Micingiriko ya wena ya le tlhelo lembe na lembe

Vatirhi, varhangeri, vaofisara lava nga le ka D-Band / na varhangeri hinkwawo, va fanerile ku tata fomo ya micingiriko ya le tlhelo lembe na lembe, handle ka loko milawu ya ndhawu leyи va tirhaka eka yona yi nga pfumeli. U fanele u endla xitiviso xintswa loko kova na vuxokoxoko byo karhi lebyi cincaka bya micingiriko ya wena ya le tlhelo hikokwalaho ka milawu ya ku nyikiwa timbuva, na tinyiko to karhi. CFO ya Khamphani yi hlawula swivandla hinkwaswo swa mintirho naswona yi nga pfumelela micingiriko ya le tlhelo yo karhi leyи paluxiweke eka vatirhi hinkwawo, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka. CFO na CEO ya Khamphani, va kuma mpfumelelo wo tano eka tikomiti ta ku hlawula vulawuri kumbe vukamberi.

Tirha hi ku landzelela milawu ya Khamphani

Hi ku landza swipimelo leswi nga eka xiyenge lexi na micingiriko ya ku vuyeriwa matlhelo hinkwawo, vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va boheka ku tirha hi ku landzelela swilaveko swa Khamphani. Vatirhi, varhangeri, vaofisara, a va pfumeleriwanga ku kuma mikoteko leyи:

- Va nga ta yi kuma hikokwaho ka swivandla leswi va swi tirhaka laha Khamphanini.
- Va tirhisa nhundzu ya Khamphani, marungula kumbe swivandla swa vona ku endlela leswaku va vuyeriwa hi swa nchumu.
- Va phikizana⁷ na Khamphani hi ndlela yihi kumbe yihi.

---

⁷ Ku ti nghenisa eka micingiriko ya Khamphani kumbe ku ti nghenisa eka micingiriko leyи nga ta va yi phikizana na Khamphani ya hina ku phakela vukorhokerhi byo karhi. Leswi swi katsa ku tirhela munhu/Khamphani leyи hi phikizanaka na yona.

Xitiviso xa tinyiko hinkwato leti amukeriweke

Vuxokoxoko bya leswi u nyikiweke swona, tinyiko kumbe nchumu wihi kumbe wihi, lowu vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va nga swi amukela va fanele, hi ku hatlisa (ku nga si hela 24 wa tiawara ku sukela loko va amukerile timbuva kumbe va nyikiwile tinyiko to karhi, ku katsa swilo leswi kalaka rhasiti), swi fanele ku tsariwa eka Rhijisitara ra Tinyiko tanihi laha CFO a nga bumabumerisa xiswona.

Tinyiko leti hundzaka mpimo lowu nga andlariwa

Loko ntsengo wa nyiko yahi kumbe yahi wu tlula ntsengo lowu nga xaxametiwa laha hansi, u fanele u kuma mpfumelelo lowu nga tsariwa hi ku tirhisa xiyenge xo tivisa tinyiko eka

Xirho xa komiti kumbe Xandlankulu xa

Phuresidente. Eka mhaka leyi khumbaka xirho xa Muofiserinkulu/ C-Suite ku laveka mpfumelelo lowu tsariweke wu suka eka CEO kumbe CFO wa Khamphani. Kambe CEO na CFO ya Khamphani va fanele ku kuma mpfumelelo lowu tsariweke hi Mufambisinkulu kumbe Mutshamxitulu wa Komiti yo endla swikombelo swa Tinyiko.

Mali leyi landzelaka (hi ku angarhela) yi tekiwa tanihi mitsengo leyi amukelekaka:

- Ku fika eka R1 000 (Swivandla swa matirhelo swa Afika Dzonga)
- Ku ya fika eka US\$ 100 (Swivandla swa matirhelo swa Amerika)
- Ku fika eka € 100 (Swivandla swa matirhelo swa Yuropa)
- Ku fika eka AU\$ 100 (Swivandla swa matirhelo swa Australia)

Ntsengo lowu nga laha henhla wu nga tlhela wu langutiwa hi vuntswa nkarhi wihi na wihi hi xiyenge xa C-Suite.

Tinyiko leti yirisiweke

Tinyiko hinkwato leti yirisiweke ti fanele ku tlherisiwa naswona ti fanerile ku rhekhodiwa eka Rhijisitara ra Tinyiko leri faneleke ku hlayisiwa hi ndlela leyi swi nga xaxametiswa xiswona hi CFO ya Khamphani.

Leswi landzelaka i swikombiso swa tinyiko leti yirisiweke eka vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va Sibanye-Stillwater kumbe swirho swa ndyangu wa vanhu lava hi nga va xaxameta:

- Tinyiko ta mali, swi nga ri na mhaka ku i mali muni.
- Ku hakeriwa ka vutleketli bya Khamphani kumbe byetlelo handle ka mpfumelelo lowu tsariweke wa xirho xa C-Suite.
- Ku tirhisiwa mahala ka movha wihi na wihi, kumbe nhundzu yo karhi ya tiKhamphani ta le handle.
- Ku lomba mali eka swiyenge swo karhi (ku nga ri eka swiyenge swa vulombisi leswi tivekaka) kumbe un'wana wa mavandla lawa hi tirhisanka na wona ya ku lomba mali.

- Vuhungasi lebyi hundzaka kumbe ku tlula mimpimanyeto ya Khamphani kumbe vuhungasi bya mabindzu ya ntoloveloo ya Khamphani.
- Tinyiko (ku katsa na vuhungasi) lebyi tlulaka ntsengo lowu nga vekiwa kuri hava mpfumelelo lowu nga tsariwa ehansi.
- Tihakelo leti hakeriwaka hi ku yimela wena kumbe xirho ndyangu wa wena.

Tinyiko tin'wana

Ku amukela tinyiko leti onhakaka kumbe tin'wana leti nga ni ntikelo, to fana ni swilo swo navetisa leswi nga ni mavito ya vaxavisi, a swi hoxanga handle ka loko swi kucetela mutirhi, murhangeri, muofisara, na munhu loyi a khumbekaka ku teka swiboho a voyamele tlhelo rin'we.

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDUXO)

Swakudya leswi u swi kumaka hi swa bindzu kumbe swa vuhungasi

Ku amukela swakudya na swa vuhungasi leswi sukaka eka tiKhamphani leti hi tirhisanaka na tona naswona swi fambelana na swilaveko xikan'we na swipimelo swa hina a swi voniwi kuri ku tlula nawu, handle ka loko swi kucetela mutirhi, murhangeri, muofisara, munhu kumbe Khamphani leyi khumbekaka ku teka swiboho hi ku voyamela tlhelo rin'we.

Vuxaka na vughana lebyi fanelaka ku tivisiwa

Vuxaka hinkwabyo (ku nga va swirho swa wena swa ndyangu, maxaka, na/kumbe vahlekisani va wena) lebyi nga hoxaka vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka ekhombyeni, hikokwalaho ka milawu yo vuyeriwa matlhelo hinkwawo kumbe va hlohlotelala vatirhi ku teka swiboho hi ku voyamela etlhelo rin'we.

Timhaka ta timali ti nga vanga nkwegtembetano wa leswaku munhu wo karhi a vuyeriwa hi matlhelo mambirhi loko munhu a veka swilaveko swa yena n'wini, ku fana ni ku vuyeriwa hi tlhelo ra timali, ehenhla ka swilaveko swa nkoka swa Khamphani.

Ku thola xirho xa ndyangu, xaka ra wena kumbe murhandzowa wa wena

Ntirho u'wana na un'wana lowu nyikiwaka xirho xa ndyangu, xaka ra wena, kumbe murhandziwa wa wena wu nga ku vangela xiphigo tanahi leswi swi nga vonakala onge u thorile munhu hikokwalaho ka vuxaka bya wena na yena naswona leswi swi tikomba u tekile xiboho lexi hi ku voyamela tlhelo rin'we. Khamphani yi tekela enhlokweni endlelo ra vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka ro thola maxaka ya vona kumbe va va tlakusa eswivandleni swa matirhelo. Ku thoriwa ka maxaka eka ndzawulo yin'we ni le ka rhavi leri u ri lawulaka tanahi murhangeri swi yirisiwile. Khamphani a yi pfumeleli na ka tsanana ku khoma vanhu hi ndlela yo karhi hikokwalaho ka vuxaka bya wena na vona.

Nawu lowu a wu siveli swirho swa ndyangu wa wena ku thoriwa hi Khamphani kambe wu hlohlotelala leswaku u tivisa loko u ri na vuxaka na munhu wo karhi ku endlela

leswaku u nga vi na kuncetelo wo karhi hi swa matholelo laha Khamphanini. Loko u lava rungula leri hi xitala hlaya pholisi yo yirisa ku tholana hi xi xaka.

MILAWU

Khamapani yi fambisa bindzu ra hina hi ndlela ya vutihlamuleri ku endlela leswaku vatirhisani va hina hinkwavo va kota ku vuyeriwa hi ku ya ka swilaveko na vulawuri bya Khamphani. Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka hinkwavo va languteriwe ku tiva ni ku landzelela milawu ley.

Swikongomelo swa Khamphani swi katsa tinhloko-mhaka ta mune ta nhlayiseko wa timfanelo ta ximunhu na matikhomelo ya vatirhi, ku tiyisia leswaku swivandla swa hina swi hlayisekile hi minkarhi, ku tiyisia vumundzuku bya Khamphani, xikan'we na ku teka swiboho leswi nga ta vuyerisa Khamphani ya hina.

Mimbuyelo hi swa timali

Xikongomelo xa hina i ku ndlandlamuxa ikhonomi leswi nga ta hlayisa vumundzuku bya vatirhisani va hina hinkwavo.

Hi hlayisa swa mbango

Xikongomelo xa Khamphani i ku hlayisa switirhisiwa swa mbango hi ku tiyisia leswaku matirhelo hinkwavo lawa hi wa endlaka ya tekela enhlokweni swilo swa mbango naswona hi tlhela hi tirhisa tikhaboni leti nga na mpimelo wa le hansi wa moyo

Hi endla vuxaka na vaakatiko

Miganga ley i tirhaka eka yona yina nkoka swinene eka matirhelo ya hina naswona vaakatiko va nga hoxa xandla ku tiyisia vumundzuku bya Khamphani. Hikokwalaho, hi tshemba leswaku ku fanele ku va ni ntirhisano exikarhi ka hina na miganga ley, ku endlela leswaku vaakatiko va hoxa xandla ni ku va ni vutivi loko ku endla swiboho. Xikongomelo xa hina i ku vona leswaku ku tirhisiwa tindlela leti faneleke ta ku burisana na vaaki va hina hi minkarhi.

Mavonelo ya vaakatiko va hina ya ta tekeriwa enhlokweni, naswona vutivi lebyi va nga ta va va hi nyikile byona byi ta tekeriwa enhlokweni loko swifanerile.

Hi landzelela milawu ya swicelwa

Khamphani ya swi lemuka leswaku ku ni makhombo lawa ya nga kona ya ku ceriwa, endla, xavisiwa, fambisiwa ni ku rhumeriwa ka swicelwa eka matiko man'wana. Tanihi Khamphani, hi swi tekela enhlokweni leswaku hi fanele hi hoxa xandla eku lwsaneni ni ku nga xiximiwi timfanelo ta vanhu emisaveni hinkwayo, hi papalata ku hoxa xandla eka timholovo ta tipolitiki, hi yingisa milawu yo sivela ku tirhisiwa ka mali hi ndlela yo biha ni ku lwsana ni swiendlo swa vutherorsi.

Khamphani yi landzelela swipimelo na swiletelo leswi vekiweke hi minhlangano ya vumaki xikan'we na swa vulawuri loko ku kamberiwa tinsimbhi leti xaviweke eka

mavandla man'wana, laha ku nga riki na nhlangano wa yumaki kumbe nhlangano lowu lawulaka mphakelo wa tinsimbhi to karhi, Sibanye-Stillwater yi ta endla vukamberi bya yona hi ku landza milawu ya Organisation for Economic Co-operation and Development Due Diligence Guidance for the Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict Affected and High-Risk Areas (OECD DDG) na milawu yihia na yihia leyti tirhaka loko u endla swikambelo swa swicelwa. Vatirhi hinkwavo, ku katsa na van'wana lava hi tirhisanaka na vona, tikhontraka, vaphakeri va vukorhokeri na vayimeri eka vuhumelerisi bya switirhisiwa swa tinsimbhi, va fanele ku tirha hi ku landza Pholisi ya Khamphani ya Vuhumelerisi bya Switirhisiwa swa Tinsimbhi loko va endla mintirho ya Khamphani.

Vaphakeri hinkwavo lava hi tirhaka na vona va boheka ku landzelela swipimelo hinkwaswo, milawu na tikhodi ta maendlelo, swilaveko, na tipholisi ta khamphani. Leswi swi katsa pholisi ya ESG, pholisi ya timfanelo ta vanhu na switatimende swin'wana hinkwaswo leswi longoloxiweke eka webusayiti ya Sibanye-Stillwater.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Ku landzelela milawu ya pholisi

Khamphani yi na tipholisi leti faneleke ku landzeleriwa hi minkarhi:

- Xitativende xa Pholisi ya Ntivo-mbango, Ntshamiseko na Vulawuri (Khamphani)
- Xitativende xa Pholisi ya vatirhisani va hina (Group)
- Xitativende xa Pholisi ya ku xava tinsimbi (Group)
- Xitativende xa Pholisi ya ku xava tinsimbi (Group)
- Xitativende xa Pholisi ya Vuhlayisi bya Vuxokoxoko na Mafambiselo ya Vuhlayselo bya Vuxokoxoko (Group)
- Tekela enhlokweni tipholisi ta ESG eka
<https://www.sibanyestillwater.com/sustainability/reports-policies/>

Timfanelo Ta Ximunhu

NHLAMUSELO

Timfanelo ta ximunhu ti vula timfanelo ta xisekelo na ntshunxeko lowu vanhu hinkwavo va nga na mfanelo ya wona, ku nga langutiwi rixaka, rimbewu, ndhawu yo tshama eka yona, nhlonge ya munhu, ririmi, vukhongeri, kumbe xiymo xin'wana na xin'wana xa munhu. Munhu un'wana na un'wana u na mfanelo yo tiphina hi timfanelo ta ximunhu handle ka xihlawuhlawu. Timfanelo leti hinkwato ta fambisana, naswona a ti avanyisiwi.

MILAWU

Ku xanisiwa ka timfanelo ta vanhu

Khamphani yi ta papalata ku teka xiphemu, ku hoxa xandla kumbe ku katseka eka ku xanisiwa ka timfanelo ta vanhu laha hi tirhaka kona naswona loko ho tshuka hi vile na timhangu to tani, hi ta ti tekela magoza lawa ya faneleke.

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka hinkwavo va fanele ku papalata ku teka xiphemu, ku hoxa xandla kumbe ku katseka eka ku xanisa timfanelo ta vanhu laha hi tirhaka kona naswona loko ho tshuka hi vile na timhangu to tani, hi ta ti tekela magoza lawa ya faneleke.

Khamphani ya xixima na ku hlayisa timfanelo ta vanhu

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka hinkwavo va fanele va xixima timfanelo ta vanhu ni ku sirhelela timfanelo ta vavasati, vanhu lava nga ni vutsoniwa, vanhu va LGBTIQA+, Vaaki lava tirhaka eswivandleni na lava tshamaka kusuhi na swivandla swa hina, lava swiyimo swa vona swi nga endlaka leswaku va hlaseriwa hi ku olova hi tlhelo ra timfanelo ta vona.

Ku sindzisiwa ku tirha

Khamphani xikan'we na vatirhi va yona a va nge sindzisi mutirhi kumbe mukontraka wihi na wihi ku va hlonga eka swivandla swa hina, naswona a hi nge amukeli leswaku va sindzisa van'wana ku tirha, kumbe ku thola vana lava nga ehansi ka malembe ya le nawini kumbe ku nghenela eka ku xavisiwa ka vanhu.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Ku landzelela milawu ya pholisi

Khamphani yi na Xitatimende xa Pholisi ya Timfanelo ta Ximunhu leti faneleke ku landzeleriwa.

Vika swivilelo

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va hlohloteriwa ku tirhisa tinomboro ta xikala-vito ku vika swivilelo swihi na swihi mayelana ni ku tluriwa ka Timfanelo ta Vanhu.

(Phendla eka Tluka ra 5-6 leswaku u kuma rungula leri ra riqingho ra xikala-vito hi xitalo).

Xihlawuhlawu

NHLAMUSELO

Xihlawuhlawu xi hlamuseriwa tanihi endlelo ro khoma vanhu kumbe mintlawa hi ndlela yo biha kumbe leyi nga riki yinene hi ku ya hi timfanelo to karhi to fana ni rixaka, ndhavuko, rimbewu, vukhongeri, nhlonge, xiyimo xa vukati, vukhongeri, malembe, vutsoniwa, ririm, ku velekiwa kumbe timfanelo tin'wana leti sirheleriwaka hi nawu. Swi katsa ku khoma vanhu hi ndlela leyi nga riki yinene kumbe ku va alela ku va ni timfanelo leti ringanaka, timfanelo leti sekeriweke.

MILAWU

Khamphani yi xixima mindhavuko na ku hambana ka vatirhi naswona hi alana na xihlawuhlawu, ku khoma vanhu hi ndlela leyi nga faniki, xihlawuhlawu, madzolonga, ku xanisiwa ka vana kumbe u va sindzisa ku tirha.

Khamphani yi tiboha ku landzelela milawu ya ku thola vanhu hi ku ringana, xikan'we no tiyisisa ndzingano wa vatirhi hi swa rimbewu.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Ku landzelela milawu ya pholisi

Khamphani yi na milawu yo karhi leyi faneleke ku landzeleriwa, leyi katsaka:

- Filosofi Ya Timfanelo Ta Vanhu (Group)
- Pholisi ya Ndzingano wa Mintirho (Swivandla swa matirhelo swa Afrika Dzonga), Pholisi ya Mafambiselo ya ku Hambana (Swivandla swa matirhelo swa Afrika Dzonga), Pholisi ya ku Xanisiwa hi swa Masangu (Swivandla swa matirhelo swa Afrika Dzonga), na Pholisi ya ku cinca ka swiyimo swa Matirhelo (Swivandla swa matirhelo swa Afrika Dzonga)
- Buku ya Vatirhi – Ku ringana hi swa Mintirho; Ku Xanisiwa, Ku Xanisiwa hi swa Masangu, Xihlawuhlawu, xikan'we na Minxungeto hi swa swa Madzolonga; ni Swiyenge swa Ku Vika Ku Xanisiwa hi swa Masangu, Ku Xanisiwa, Xihlawuhlawu(Swivandla swa matirhelo swa Amerika)
- Buku ya Vatirhi – Ku tshinya ni ku xupula, na Xiyenge lexi fambelanaka ni mikhuva ya xihlawuhlawu xa rimbewu, nhlaselwa swa swa miehleketo, nhlaselwa swa rimbewu ni madzolonga eswivandleni swa matirhelo (Sandouville)

- Pholisi leyi bulaka hi ku hambana ka vatirhi (Swivandla swa matirhelo swa Australia)

Vika swibilelo

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va hlohloteriwa ku tirhisa tinomboro ta xikala-vito ku vika swibilelo swihi na swihi mayelana na xihlawuhlawu eswivandleni swa matirhelo. (Phendla eka Tluka ra 5-6 leswaku u kuma rungula leri ra riqingho ra xikala-vito hi xitalo).

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDZUXO)

Khamphani laha Afrika Dzonga, yi ta nyika vaaki lava a va ri hava mikotekonene ya mintirho swivandlanene leswi a va ri hava eka nkarhi lowu nga hindza.

Ku Xanisiwa xikan'we na ku Hlaseriwa

TINHLAMUSELO

Ku xanisiwa xikan'we na ku hlaseriwa i mikhuva lowu vavisaka lowu katsaka madzolonga, ku xanisiwa emirini, ku xanisiwa emiehleketweni, ku xanisiwa emintlhaveweni, ku xanisiwa hi swa masangu, ku xanisiwa hi swa rimbewu na ku xanisiwa hi hikokwalaho ka rixaka ra wena, kumbe xiendlo xin'wana ni xin'wana lexi katsaka ku xanisiwa kumbe ku chavisiwa ka vanhu hi xikongomelo xo va vavisa, ku va va xaniseka kumbe ku tirhisa matimba hi ndlela leyi vangaka moyo wa rivengo, wa ku chavisa van'wana eswivandleni swa matirhelo. Swi katsa na ku tirhisela van'wana vanhu, ntlawa, vaakatiko, ku nga va kuri hi ku va chavisela kumbe ku va vavisa.

Ku Xanisiwa hi swa Masangu swi hlamuseriwa tanihi ku yengiwa hi swa masangu, ku komberiwa ku endla timhaka ta masangu, kumbe swiendlakalo swin'wana na swin'wana swa ku tirhisa nomo, mavaoko leswi fambelanaka na ku koxa un'wana mutirhi swa masangu handle ka mpfumelelo. Swi katsa swiendlakalo leswi nga lavekiki na ku tlhela swi chavisa.

MILAWU

Ku xanisiwa ka van'wana, ku karhatiwa hi tlhelo ra rimbewu, minxungeto yo karhi, swiendlakalo swa madzolonga ni ku hlasela van'wana vatirhi a swi pfumeleriwi laha Khamphanini. Vanhu hinkwavo va fanele ku khomiwa hi ndlela leyinene.

NDLELA YO SIMEKA Nawu

Ku landzelela milawu ya pholisi

Khamphani yi na milawu yo karhi leyi faneleke ku landzeleriwa, leyi katsaka:

- Pholisi ya ku xanisiwa hi van'wana vatirhi (Swivandla swa matirhelo swa Afrika Dzonga)

- Buku ya Vatirhi – Ku Xanisiwa, Ku Xanisiwa hi swa Masangu, Xihlawuhlawu, xikan'we na Minxungeto hi swa swa Madzolonga; ni Swiyenge swa Ku Vika Ku Xanisiwa hi swa Masangu, Ku Xanisiwa, Xihlawuhlawu(Swivandla swa matirhelo swa Amerika)
- Buku ya Vatirhi – Rihanyo ni vuhlayiseki bya vatirhi –Xiyenge xa swiletelo ni maendlelo ya vuhlayiseki (Keliber)
- Buku ya vatirhi –Swipimelo leswi fambelanaka ni mikhuva ya xihlawuhlawu xa rimbewu, nhlaselo wa swa miehleketo, nhlaselo wa swa rimbewu ni madzolonga eswivandleni swa matirhelo, na Swipimelo leswi fanaka swa nhlaselo wa swa miehleketo, nhlaselo wa swa rimbewu ni madzolonga eswivandleni swa matirhelo (Sandouville).
- Matikhomelo ya vatirhi eswivandleni swa matirhelo – (Australia)

Vika swivilelo

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va hloholteriwa ku tirhisa tinomboro ta xikala-vito ku vika swivilelo swihi na swihi mayelana na ku xanisa xikan'we na ku hlaseriwa van'wana eswivandleni swa matirhelo. (Phendla eka Tluka ra 5-6 leswaku u kuma rungula leri ra riqingho ra xikala-vito hi xitalo).

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDUXO)

Swikombiso swa kona swi katsa nhlaselo hi tlhelo ra swa rimbewu, ku chavisiwa, ku xungetiwa, ku rhuketeriwa, ku hangalasiwa ka mavarivari, ku xanisiwa emirini, ku xanisiwa emiehlekeweni, ku tsoniwa ntshunxeko, ku vulavula hi van'wana hi ndlela yo biha, ku hlaseriwa ni swihehlo swa mavunwa.

Hambi loko swi nga fambelani na ntirho, Khamphani yi nga ha teka goza mayelana ni ku xanisiwa kumbe ku hlaseriwa ka van'wana, vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekakaaka hikokwalaho ka leswi vito ra Khamphani ri nga ha khumbekaka.

Swiyenge saw mabulo xikan'we na saw inthanete hi swin'wana saw swiyenge leswi timhaka ta ku xanisiwa xikan'we na ku hlaseriwa ti endlekaka kona.

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va hloholteriwa ku huma eka ndhawu yo tirhela eka yona leyi nga hlayisekangiki, hambiloko va nyikiwa swileriso hi munhu la nga ni vulawuri leswaku va honisa milawu ya vuhlayiseki, na swipimelo swa swivandla swa matirhelo. Kuna swiyenge swo vika swivilelo swa muxaka lowu.

Ku xixima

NHLAMUSELO

Ku xixima i matikhomelonene, i ku tsakela, kumbe ndlela yo kombisa ku tsakela van'wana vanhu. Swi katsa ku xixima un'wana munhu, u tlhela u xixima xindzhuti ni timfanelo ta yena, ni ku n'wi khoma hi ndlela leyinene.

MILAWU

Ku xixima mindhavuko ya van'wana vanhu

Khamphani yi seketela ku xixima mindhavuko ya van'wana vanhu eswivandleni swa matirhelo.

Munhu i munhu hi van'wana vanhu

Khamphani yi hlohlotelat vatirhi va yona hinkwavo leswaku va xixima van'wana vanhu, vumunhu bya vona, ni mavonelo ya van'wana vatirhi.

Vumunhu

Khamphani yi hlohlotelat vatirhi, varhangeri, vaofisara na vanhu lava khumbekaka hinkwavo leswaku va va ni mahanyelo lamanene, va va ni tintswalo eka van'wana vanhu naswona va nga tirhisi marito lama tlhavaka, lama tsongahataka kumbe lama nyenyetsaka van'wana swin'we ni ku papalata ku endla leswaku vanhu va titwa va nga ntshunxekanga entirhwani.

Ku tekela van'wana vatirhi enhlokweni

Khamphani yi seketela mavonelo yo hambana-hambana naswona yi hlohlotelat vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka hinkwavo leswaku va xixima mavonelo man'wana handle ko ma tekela ehansi.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Ku landzelela milawu ya pholisi

Tekela enhlokweni Milawu ya Swivilelo (SA), Endlelo ra Swivilelo eka Xibukwana xa Vatirhi (Swivandla swa matirhelo swa Amerika na Sandouville) na Swipimelo swa ku tirhisana na van'wana vatirhi

(Swivandla swa matirhelo swa Australia) leyi u fanelaka ku yi landzelela loko ko tshuka ku vikiwa swivilelo swo karhi.

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDZUXO)

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va hlohloteriwa ku vulavula ni ku burisana ni munhu loyi a va khomeke hi ndlela leyi nga va tsakisiki leswaku a va yi tsakeli mikuva leyi. Loko ivi xintshuxo a xi kumeki, matikhomelo lawa ya fanele ku vikiwa hi ku landzelela milawu ya swivilelo na swiletelo tanihia laha swi kombisiweke ha kona eka pholisi ya swivilelo kumbe endlelo ro karhi ra ndhawu yoleyo.

Ku burisana hi ndlela leyinene i swa nkoka loko u bula ni un'wana hi leswi ku karhataka kumbe swiphigo leswi u nga na swona. Tsundzuka leswaku mimbhurisano hinkwayo yi fanele ku va leyi xiximekaka naswona yi tlhela yi fambisana ni mimpimanyeto ya Khamphani.

Mabulo lawa ya katsaka Swiyengege swa mabulo eka inthanete

NHLAMUSELO

Mabulo ya mani na mani i mabulo lawa u wa vulavulaka hi nomo, kumbe u wa tsala ehansi leswaku munhu un'wana na un'wana a kota ku wa vona.

MILAWU

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka hinkwavo va fanele ku tikhoma hi ndlela leyi faneleke na hi vutihlamuleri loko va burisana hi ku tirhisa swiyenge swa mabulo swa le ka inthanete, naswona va fanele ku tiyisia leswaku a va yimeri, kumbe ku languteka va yimela Khamphani hi ndlela yihi na yihi, handle ka loko va thoriwile tanahi muvulavuleri wa ximfumo hi ku landzelela milawu ya Pholisi ya Ntiviso ya Khamphani. Vatirhi va fanele ku tekela enhlokweni timfanelo ta van'wana vatirhi.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Ku landzelela milawu ya pholisi

Nawu wa Pholisi ya ku endla switiviso swa Khamphani wu nyika tindlela leti marungulo ya fanelaka ku phakerisiwa xiswona loko ku burisaniwa na vaakatiko naswona yi fanele ku landzeleriwa.

Tirha hi vutihlamuleri

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va fanele va tirhisa switirhisiwa swa Khamphani swo burisana ha swona (hi xikombiso, imeyili, ku endla swa mabindzu hi Skype, Microsoft Teams, ni swin'wana na swin'wana) ni swin'wana switirhisiwa swa (SMS, WhatsApp ni switirhisiwa swin'wana swo rhumela marungula), hi ndlela leyi kombisaka leswaku va ni vutihlamuleri naswona va endla tano hi ku landzelela milawu leyi nga kona.

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDZUXO)

Tsundzuka leswaku loko rungula ro karhi ri hangalasiwa eka swiyenge swa mabulo swa le ka inthanete, swa tika ku ri sula.

Loko mutirhi, murhangeri, muofisara wo karhi a ri ni swivilelo mayelana ni leswi nga vuriwa eka swiyenge swa mani na mani swa mabulo, ku fanele ku landzeleriwa maendlelo lama faneleke leswaku swivilelo swi ta lulamisiwa hi ku ya hi milawu ya Khamphani.

Loko mutirhi, murhangeri, muofisara a endzeriwa hi vahaxi va mahungu leswaku a ta hlamusela kumbe a tiva rungula leri kanganyisaka kumbe leri nga onhaka xidzhuti xa Khamphani, naswona rungula leri ri tiviwa hi vuhanxi bya mahungu, mhaka leyi yi fanele ku yisiwa eka rhavi ra Xiyenge xa Mabulo, Matsalana wa Khamphani, kumbe muvulavuleri wa Khamphani.

Loko mutirhi un'wana ni un'wana a tirhisa swiyenge swa mabulo hi yena vinyi, u fanele a endla leswi hi vutihlamuleri.

Mutirhi, murhangeri, muofisara un'wana ni un'wana u fanele a teka vutihlamuleri bya leswi a swi tsalaka hi ku tirhisa swiyenge swa mabulo swa le ka inthanete. Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va fanele ku swi veka erivaleni leswaku mavonelo wahi ni wahi lawa va ma endlaka i ya vona ku nga ri ya Khamphani.

Vuxokoxoko bya le xihundleni

NHLAMUSELO

Vuxokoxoko bya xihundla byi katsa vuxokoxoko hinkwabyo lebyi nga riki bya mani na mani (Lebyi hi katsaka vuxokoxoko bya nkoka bya swa minxavo, vuxokoxoko bya munhu hi yexe, vuxokoxoko bya xithekiniki, vuxokoxoko bya makungu, swiviko swa timali leswi nga riki swa mani na mani kumbe swiviko swa vuhumelerisi, vuxokoxoko bya nhundzu ya Khamphani, vuxokoxoko bya tiKhamphani kumbe vanhu lava hi tirhisanaka na vona, vuxokoxoko bya ku hlangana na ku xaviwa na vuxokoxoko bya tirhekbedo ta vatirhi/vuxokoxoko) naswona byi katsa vuxokoxoko byin'wana na byin'wana lebyi nga bya khamphani kumbe lebyi nga xihundla eka khamphani kumbe lebyi khamphani yi byi langutaka byi ri bya xihundla, lebyi nga vuyerisaka tikhampuni tin'wana leti endlaka matirhelo yo fana na hina, kumbe lebyi nga vavisaka khamphani kumbe vaxavi va yona na lava khumbekaka loko byi paluxiwile.

MILAWU

Matirhiselo bya Vuxokoxoko bya le xihundleni

Vuxokoxoko bya xihundla byi fanele ku tirhisiwa ntsena eka swikongomelo swa Khamphani leswi nga enawini naswona a byi fanelanga ku paluxiwa eka munhu wihi na wihi loyi a nga laveki ku tiva vuxokoxoko na/kumbe loyi a nga pfumeleriwangiki ku amukela vuxokoxoko lebyi.

Vuxokoxoko bya le xihundleni bya mutirhi a byi fanelanga ku tirhisiwa ku vuyerisa munhu wo karhi laha Khamphanini. Ku ya hi xiyege lexi xa "Ku avelana ka fixere ta Khamphani" laha hansi, ku na swikoxo swin'wana leswi yelanaka na ku xaviselana ka swiphemu swa Xibindzwana leswi nga na nkoka, leswi nga riki swa mani na mani, kumbe ku paluxa swiphemu leswi eka van'wana.

Mfanelo ya vuhalayiseki bya xihundla

Khamphani yi xixima timfanelo ta munhu un'wana ni un'wana ku va ni xihundla naswona yi tiyisekisa leswaku vuxokoxoko bya vatirhi byi kumiwa ntsena loko swi fanerile hi ku ya ka swikongomelo swa Khamphani naswona byi kumiwa hi ku kongoma eka munhu la khumbekaka. Vuxokoxoko bya vatirhi byi ta sirheleriwa, byi halayisiwa kahle, byi va bya xihundla naswona byi ta halayisiwa hi ku landzelela milawu leyi fanelaka. Hi avelana hi vuxokoxoko bya Khamphani ntsena loko swi fanerile naswona hi xikongomelo xo karhi. Vuxoxoko bya munhu hi yexe ni bya xihundla byi ta halayisiwa hi ndlela leyi nga ta tiyisisa leswaku a kuna munhu a nga ta kota ku kuma vuxokoxoko lebyi hambi o swi lava.

Ku laveka mpfumelelo

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka a va pfumeleriwi ku vulavula, ku dyondzisa, kumbe ku va kona eka timhaka leti fambelanaka na Khamphani kumbe mintirho ya yona handle ka mpfumelelo lowu tsariweke wa xirho lexi faneleke xa Bodo, C-Suite, kumbe Tikomiti ta Vulawuri bya Swivandlankulu swa Khamphani na hi ku landzelela swipimelo swa Milawu ya Pholisi yo Paluxa Vuxokoxoko bya Khamphani. Milawu leyi yi fanerile ku landzeleriwa ku fikela loko u ta tshika ntirho

Iaha Khamphanini kumbe loko u endla mimbhurisano, u dyodzisa vanhu vo karhi hi Khamphani swi suka eka khwama wa wena wa mali.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Hlayisa vuxokoxoko bya Khamphani

Vuxokoxoko bya xihundla lebyi khumbaka vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va Khamphani byi fanele byi sirheleriwa minkarhi hinkwayo, naswona byi ta paluxiwa ntsena eka Khamphani hi ku landzelela milawu ni swipimelo swa Khamphani. I vutihlamuleri bya vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka ku hlayisa swihundla swa Khamphani naswona leswi i swipimelo leswi vatirhi va fanelaka ku swi landzelela hambi na loko va nga ha tirhi laha khamphanini ya hina.

Xa nkoka i ku avelana hi vuxokoxoko bya xihundla na lava va lavaka ku tirhisa marungula lawa hi swa ntirho ntsena, naswona ntsena loko va ri na pfumelelo wo tirhisa vuxoxoko lebyi.

Ku landzelela milawu, swipimelo na swilaveko swo karhi

Ku sirheleriwa ka vuxokoxoko bya munhu hi yexe - Laha swivandleni swa matirhelo swa Afrika Dzonga hi na Pholisi yo hlawuleka ya Vuxokoxoko ya mayelana na ku sirheleriwa ka vuxokoxoko bya munhu hi yexe lebyi fambelanaka na milawu ya swivandla leswi, naswona yi fanele ku landzeleriwa hi minkarhi. Tekela enhlokweni milawu ya swivandla leswi u tirhaka eka swona leyi hlamuselaka hi tipholisa to hlayisa swihundla:

- Milawu yo Sirhelela Vuxokoxoko bya Vanhu (Swivandla swa matirhelo swa Afrika Dzonga)
- Milawu ya swihundla (Swivandla swa matirhelo swa Australian)
- Milawu yo Sirhelela Vuxokoxoko byihi kumbe byihi (Swivandla swa matirhelo swa Yuropa)
- Milawu ya le Montana leyi hlamuseriweke eka Xiyenge xa 30, Ndzima ya 14, na Milawu ya Xihundla xa Vaxavi eMontana (Swivandla swa matirhelo swa Amerika).

Nhlayiso bya Vuxokoxoko bya Khamphani – Vuhlayiseki bya vuxokoxoko bya Khamphani i vutihlamuleri bya mutirhi, murhangeri, muofisara, xikan'we na munhu un'wana na un'wana loyi a khumbekaka laha Khamphanini. Milawu ya matikhomelo ya Vatirhi ya ICT yi nyika nkongomiso ni nseketelo, yi simeka matikhomelo ya vuhlayiseki, naswona yi langutane ni minxungeto ya vuhlayiseki bya vuxokoxoko bya khamphani, naswona milawu leyi yi fanerile ku landzeleriwa himinkarhi. Tekela enhlokweni Milawu ya ICT ya Matikhomelo ya Vatirhi (Group).

Xithekiniki xa swiyenge swa Tikhompyutara

NHLAMUSELO

Xithekiniki xa swiyenge swa tikhompyuta i thekinoloji leyi hlanganisaka sayense ya tikhompyuta ni vuxokoxoko bya xiymo xa le henbla ku endlela ku tlhantilha swiphijo. Yi tekelela maendlelo ya vutlhari bya vanhu hi michini, ngopfu-ngopfu tisisiteme ta khompyuta.

MILAWU

Hi ku landza endlelo ra khamphani ro endla swilo hi ndlela ya xidijitali na ku tumbuluxa swilo leswintshwa, khamphani na vafambisi va yona va tibohile ku landzelela matirhiselo ya Xithekiniki xa swiyenge swa tikhompyuta ("AI") kumbe tindlela tin'wana to fana na matirhelo lawa nga na vutihlamuleri naswona lawa ya nga ta tlhela ya va na mimbuyelonene eka vaithisani va hina lava katsaka na miganga leyi hi tirhaka kusuhi na yona.

Ku tirhisiwa ka AI kumbe ti-platform tin'wana leti fanaka na yona minkarhi hinkwayo ti fanele ku xixima vanhu, timfanelo ta vanhu, ku hambana-hambana ka vanhu, mfanelo ya vanhu yo tiyimela, ku katsa ni ku sirheleriwa ka vuxokoxoko ni milawu ya xihundla ya matiko lawa Khamphani yi tirhaka eka wona.

Ku tirhisa swiyenge swa AI hi xikongomelo xo onha mbango kumbe ku vavisa vanhu, a swi fumbisani ni swilaveko xikan'we na matirhelo ya Khamphani naswona a swi pfumeleriwi hi Khamphani, varhangeri va yona kumbe valawuri.

A ku na vuxokoxoko bya xihundla bya vanhu kumbe bya Khamphani lebyi nga kopiwaka kumbe ku nghenisiwa eka pulatifomo ya AI hi xikongomelo xihi kumbe xihi.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Vuxiyaxiya na vutihlamuleri

Vana na vuxiyaxiya eka ndlela leyi AI yi tirhisiwaka kumbe yi tirhisiweke ha yona ku endla ntirho wo karhi. Vulavula loko swiboho swo karhi swi endliwile hi ku tirhisa AI kumbe ku vile na minhlangano hi ku tirhisa AI naswona leswi swi vile na switandzhaku swihi.

Vulanguteri

Mutirhi un'wana na un'wana u fanele ku tshama a ri na vutihlamuleri loko ku tekiwa swiboho kumbe magoza lama nga tekiwa hi ku tirhisa xiyenge xa AI naswona leswi swi ta tsama swiri vutihlamuleri bya mutirhi un'wana na un'wana.

Nxopoxopo wa Vuxokoxoko lebyi nga kumiwa hi ku tirhisa xiyenge xa AI

Vuxokoxoko lebyi kumiweke hi ku tirhisa AI, ngopfu-ngopfu loko byi tirhisiwa eka ku endla swiboho, byi fanele ku tiyisisiwa kumbe ku xopaxopiwa ku tiyisia leswaku

vuxokoxoko bya kona i bya ntiyiso, bya fanel a naswona a byi na xihlawuhlawu xa vanhu, rimbewu, rixaka kumbe swin'wana na swin'wana.

Xihundla xa vuxokoxoko

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka hinkwavo va fanele ku xixima xihundla xikan'we na swihundla swa vuxokoxoko byo karhi eka matirhiselo ya swiyenge swa Al naswona va landzelela swilaveko swa xihundla na milawu ya swihundla swa vuxokoxoko bya matiko lawa va tirhaka eka wona hi ku yimela Nhlangano. Tekela enhlokweni xiyenge xa " Swihundla swa Vuxokoxoko bya Khamphani" eka tsalwa ra Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi.

Ku Fumbarherisa, Vukungundzwana na ku endla swikoxo swa mali

NHLAMUSELO

Ku fumbarherisa swi katsa ku nyika, ku tshembisa, ku kombela, ku pfumelela kumbe ku pfumela ku amukela mali kumbe nchumu wun'wana ni wun'wana wa nkoka, swi nga ri na mhaka leswaku i wa muxaka muni, mpimo kumbe nkoka wa mali tanihu nsusumeto wa xiendlo lexi nga riki enawini kumbe ku tinghenisa eka mikuva yo biha.

Ku fumbarherisa ku nga ha vangiwa hi swilo swo hambana-hambana. Swikombiso swa kona swi katsa ku fumbarhelisa vanhu hi ku lava vuxokoxoko byo karhi bya xihundla, ku ringeta ku kucetela vanhu leswaku va endla swiboho hi ku voyamela tlhelo rin'we, ku ringeta ku lava ku khomiwa tanihu tandza kumbe ku ringeta ku tumbeta swiendlo leswi nga riki enawini.

"Loko hi ku munhu un'wana na un'wana" hi katsa:

- Vaofisara, kumbe tiejensi ta mfumo, tindzawulo, kumbe mavandla ya mfumo (ku katsa na mabindzu ya mfumo lawa tirhaka eka mabindzu ya ntshovelo).
- Munhu un'wana ni un'wana kumbe nhlangano lowu kombelaka kumbe ku kombela mpfuneto wo karhi lowu nga riki enawini.
- Vatirhi, varhangeri, vaofisara, vanhu lava khumbekaka, vayimeri kumbe vayimeri va miolangano ya vatirhi kumbe nhlangano wun'wana ni wun'wana lowu lavaka ku kuma mpfumelelo wo ka wu nga ri kahle, hambi ku ri hi munhu un'wana na un'wana loyi hi tirhisanaka na yena.

Vukungundzwana i "xiendlo xin'wana ni xin'wana laha vulawuri lebyi nyikiweke byi tirhisiwaka hi ndlela yo biha leswaku ku vuyeriwa munhu kumbe khamphani yo karhi". Leswi swi katsa ku fumbarherisa, xinakulobye, ku tekeriwa mali, vukhamba, ku kwetlembetana xikan'we na vuxisi.

Ku koxa van'wana vanhu mali handle ka mpfumelelo i nandzu wa vugevenga wo kuma mali, nhundzu, kumbe mintirho eka munhu un'wana kumbe nhlangano, hi ku tirhisa nsindziso, minxungeto, ku chavisa kumbe ku kanganyisa. Swi katsa ku tirhisa ndlela yo chavisa, matimba kumbe ku soholota vuxokoxoko byo karhi kuendlela leswaku swi vuyerisa wena vinyi hi ku tirhisa vanhu van'wana kumbe nhlangano wo karhi.

MILAWU

Khamphani yi yirisa ni ku sola ku fumbarherisa, vukanganyisi ni mixaka hinkwayo ya ku koxa van'wana swan'wa nchumu hi ndlela leyi nga ri ki enawini. Sibanye-Stillwater a yi nge kombeli, amukela, tshembisa, kumbe ku nyika mali kumbe nchumu wun'wana wa nkoka kumbe ku tirhisa nkucetelo lowu nga fanelangiki ku kuma mpfuno kumbe ku vuyeriwa hi ndlela leyi nga fanelangiki eku fambiseni ka Khamphani ya hina. Leswi swi tirha eka vuxaka bya hina na mfumo, minhlangano ya mfumo, Vaofisara na mabindzu man'wana, na vatirhisani, kumbe vaaki va hina. Ntirho wun'wana ni wun'wana wo tano wa vatirhi va hina, vayimeri, vanhu lava khumbekaka, tikontraka kumbe swirho swa Khamphani ya hina a swi nge pfumeleriwi naswona swi fanele ku vikiwa hilaha swi hlamsiweke hakona laha hansi.

NDLELA YO SIMEKA Nawu

Ku landzelela milawu ya pholisi

Khamphani yi na Milawu ya pholisi yo Lwisana na Vufumbarherisi na Vukungundzwana, naswona yi fanele ku landzeleriwa.

Ku vika ku fumbarherisa, vukungundzwana na/kumbe ku koxa swo karhi swi nga ri nawini

Milandzu yo endla swikoxo swi nga ri nawini, vukungundzwana kumbe ku fumbarherisiwa yi fanele ku vikiwa eka Mufambisi wa wena, Muofiserinkulu wa swa Nawu, Nhloko ya swa Nawu (eka xifundza xa wena xa matirhelo), EVP ya swa Vusirheleri (Swivandla swa matirhelo swa Afrika Dzonga), CFO ya Khamphani, kumbe eka nomboro ya xikala-vito leswaku ku ta tekiwa magoza lawa faneleke. (Phendla eka Tluka ra 5-6 leswaku u kuma rungula leri ra riqingho ra xikala-vito hi xitalo).

Khamphani yi hlohlotela leswaku ku vikiwa mhaka ya ku koxa van'wana swan'wa nchumu swi nga ri nawini, vukungudzwana kumbe ku fumbarherisiwa naswona swiviko hinkwaswo swi ta lulamisiwa hi ndlela leyi nga le nawini. Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka lava nga le ka swivandla swa vulawuri va fanele va papalata swiyimo leswi nga endlaka leswaku va sindzisiwa ku endla swan'wa nchumu.

Ku hakela tihakelo swi nga ri nawini

"Ku hakela tihakelo swi nga ri nawini" swi yirisiwile hi Khamphani, hambi loko leswi swi amukeleka hi ku ya ka milawu ya swivandla swa laha u tirhaka kona. Tihakelo leti ti katsa tihakelo kumbe tinyiko leti nyikiwaka mutirhi ku hatlisisa kumbe ku siva maendlelo ya ntoloveloy matirhelo ya wena kumbe mintirho, kumbe magoza ya nawu.

Ku landzelela milawu na Swipimelo swa Khamphani

Ku landzelerisa milawu na swiletelo hinkwaswo leswi tirhaka, ku katsa ngopfungopfu Nawu wa Maendlelo ya Vukungundzwana ya Matiko ya le Handle wa United States of America, Nawu wo Lwisana na Vukungundzwana wa United Kingdom, Nawu wa ku Sivela na ku Lwisana na Maendlelo ya Vukungundzwana wa Afrika-Dzonga, Nawu wa Nxupulo wa Furwa eka Vukungundzwana na ku tekeriwa mali, Nawu wa Sapin II wa Vukungundzwana wa Furwa, Nawu wa Vugevenga wa Finland na Nawu wa Vugevenga bya Vukungundzwana bya Finland, Nawu wa Vugevenga wa Commonwealth eAustralia na pholisi ya Khaamphani eka ku Lwisana ku Fumbarherisa na Vukungundzwana.

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDZUXO)

Ku fumbarherisiwa, vukungundzwana ni ku sindzisa vanhu ku ku endlela swan'wanchumu swi nga ha endleka hi nkarhi wa ntirho. Loko ku endliliwa matshalatshala yo ku fumbarherisa, kumbe u xungetiwa ku endla swo karhi (ku

sindzisiwa) hi xihatla, yisa mhaka leyi eka murhangeri wa wena na/kumbe eka Ndzwulo ya Nsirhelelo ku tiyisisa leswaku xiyimo lexi xi tekeriwa magoza yo karhi.

Loko u tikuma u ri exiyin'weni lexi u nga ha hlaseriwaka hi ku chavisiwa, vulavula hi mhaka leyi exihundleni hi ku hatlisa hilaha swi nga kotekaka hakona, hambiloko swi ku khomisa tingana tanahi leswi xiyimo xi nga ha nyanyaka loko u nga endli tano hi ku hatlisa. (Phendla eka Tluka ra 5-6 leswaku u kuma rungula leri ra riqingho ra xikala-vito hi xitalo).

Vukungundzwana bya Mali Ni Ku Pfuna Vutherorisi Hi Timali

MILAWU

Vukungundzwana bya mali swi vula ku cincisa mali kumbe nhundzu leyi kumiweke hi ndlela ya vugevenga "Loko u lava yi vonakala o nge a wu yi kumanga hi ndlela ya vugevenga" kumbe nhundzu yin'wana leyi vonakalaka onge a hi nhundzu leyi nga xaviwa hi ndlela ya vugevenga. Milawu ya AML/CTF yi tlhela yi yirisa ku tirhisiwa ka mali ku seketela vutherorisi, swi nga ri na mhaka leswaku yi kumiwe hi ndlela leyi faneleke kumbe e-e. Vukungundzwana bya ku tirhisa mali hi ndlela ya vugevenga hi ku tirhisa vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka a byi amukelekanga na ka tsanana.

Khamphani yi ta tirhisana ntsena na tikhasmende, vaphakeri, vaxavisi, vayimeri, na vaxavisi van'wana lava tirhaka mabindzu ya le nawini naswona vakumeka mali xikan'we na tinhundzu ta vona tiva tiri ta le nawini.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Ku landzelela milawu ya pholisi

Khamphani yi na nawu wa ku lwisana ni ku tirhisiwa ka mali hi ndlela yo biha na ku tlhela hi lwisana ni vutherorisi naswona milawu leyi yi fanele ku landzeleriwa.

Swiviko

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka hinkwavo va fanele ku vika hi xihatla mhangu yin'wana ni yin'wana leyi endlekaka kumbe leyi ehleketelewiwa ya ku yiva mali kumbe ku hakelela swilo swa vutherorisi. (Phendla eka Tluka ra 5-6 leswaku u kuma rungula leri ra riqingho ra xikala-vito hi xitalo).

Minyikelo xikan'we na Nseketelo wo karhi

MILAWU

Minyikelo na Nseketelo wo karhi, ku nga va hi mali kumbe hi swilo swin'wana, swi nga endliya ntsena eka minhlangano ya nhlayiso na leyi nga bindzuriki leyi nga le nawini naswona yi fambelana na milawu ya matikhomelo ya Vatirhi.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Ku landzelela milawu ya pholisi

Pholisi leyi yi hlamusela hi swa minyikelo, na minseketelo yo karhi naswona yi fanerile ku landzeleriwa. Tekela enhlokweni pholisi leyi hlamuseka hi vuenti mhaka yo vuyeriwa hi matlhelo hinkwawo, tinyiko to karhi xikan'we na swiyenge swo seketeriwa hi timali.

Ku amukeriwa ka minyikelo ni minseketelo yo karhi

Tinyiko, nseketelo, kumbe mimpfuno yin'wana leyi nyikiwaka yi fanele ku amukeriwa hi ku landzelela Milawu ya Khampani naswona vumbhoni bya matsalwa ya mpfumelelo byi fanele ku hlayisiwa hi nhlangano lowu nga nyika minyikelo, nseketelo, kumbe mpfuneto.

Minyikelo xikan'we na nseketelo lowu nga yirisiwa

Khamphani yi tirha hi ku hetiseka na mfumo, minhlangano leyi nga riki ya mfumo na mintlawa ya vuyimeri naswona a yi endla minyikelo, ku nga va hi mali kumbe hi muxaka wun'wana, eka minhlangano ya mfumo kumbe vayimela-ku-langwa hi ku kumbe hi ku tirhisa vanhu van'wana, tanihi leswi swi nga tekiwaka tanihi matshalatshala yo kuma mpfumelelo wa bindzu lowu nga fanelangiki.

Ku endliya ka minyikelo ya mali yihi kumbe yihi eka swiyenge swa mfumo wa laha kaya kumbe wa matiko-mambe swi yirisiwile loko ku nga vanga na Mpfumelelo wa Khamphani.

Sibanye-Stillwater a yi nge kombeli, amukela, tshembisa, kumbe ku nyika mali kumbe nchumu wun'wana wa nkoka kumbe ku tirhisa nkucetelo lowu nga fanelangiki ku kuma mpfuno kumbe ku vuyeriwa hi ndlela leyi nga fanelangiki eku fambiseni ka Khamphani ya hina.

Ku endliya ka minyikelo ya mali yihi kumbe yihi eka swiyenge swa mfumo wa laha kaya kumbe wa matiko-mambe swi yirisiwile loko ku nga vanga na Mpfumelelo wa Khamphani.

Khamphani yi nga ha seketela mikhuva yo karhi leyi nga ta veka Khamphani ya hina emanembanembeni kumbe matshalatshala ya swa vuvekisi.

Minyikelo yo seketela rheferendamu leyi nga riki na xihlawuhlawu

Eka Xifundzha xa Amerika minyikelo yo seketela timhaka ta rheferendamu leyi nga riki na xihlawuhlawu ya pfumeleriwa eka Matiko lawa minyikelo yo tano yi nga yiriwangiki hi nawu.

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDZUXO)

Vutisa loko u ri na ku kanakana

Loko u ri na ku kanakana hi ku endla minyikelo yo karhi, u fanerile u vulavurisana na Murhangeri wa wena wa swa Nawu loyi a faneleke, Muofisirinkulu wa swa Nawu, Muofisirinkulu wa swa Timali kumbe Mufambisinkulu wa SOX, wa Matilhomelo ya Vatirhi. Milawu leyi ya Minyikelo na Nseketelo a yi sivel i vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka ku nyikela hi mali kumbe hi mintirho ya vona kambe a va endle leswi hi vona vinyi ku nga ri ku yimela Khamphani.

Ku tirhisana na mfumo

Khamphani yi tirhisana kahle na mfumo naswona yi papalata tipolitiki ta mavandla. Khamphani yi ta tirha na mfumo hi ku landzelela nawu wa tiko ni timhaka ta nawu leti khumbaka bindzu ra hina. Hi ta mi phakela vuxokoxoko xikan'we na mavonelo lawa ya faneleke leswaku hi ta va na minjhekanjhekisano leyi faneleke ya pholisi, milawu na swilaveko.

Hi hoxa xandla eka minhlangano leyi bindzulaka na leyi nga bindzuriki

Khamphani yi nga ha pfuneta mihlangano leyi bindzulaka kumbe leyi nga bindzuriki hi swa timali, kumbe hi ku nyikela hi swipfuno swihi na swihi leswi nga kona eka khamphani xikombiso misava, tikhompyuta, switirhisiwa swa mintlangu na swin'wana na swin'wana hi ku ya ka xiyenge xa Mpumelelo wa Khamphani.

Kuncetelo

Tinhlamuselo

Kuncetelo:

Nkucetelo swi vula ku burisana kwihi na kwihi loku tsariweke ni muofisara hi ku lava ku kucetela milawu, tipholisi kumbe swiboho swa vufambisi, ku nga ha va hi ku kongoma kumbe hi ku tirhisa tinhlengeletano ta hina ta mabindzu, leti hakanyingi ti langutaneke ni rhavi ra milawu eka xiyimo xa tiko ni xa le hansi ka tiko.

Muofisara:

Rito Vaofisara ri katsa Vaofisara na vatirhela-kulangwa, vatirhi na Vaofisara eka tindzawulo ta vufambisi na milawu, swi nga ri na mhaka leswaku va hlawuriwile kumbe va thoriwile. Vaofisara va nga va ni mintirho yo hambana-hambana, yo tanahi van'watipolitiki, vatirhela-kulangwa, vaavanyisi, Vaofisara va nawu kumbe tinhloko ta tiejensi.

MILAWU

Khamphani yi yirisa swinene vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka ku nghanela mingiriko ya nkucetelo hi ku yimela Khamphani ya hina handle ka mpfumelelo wa Muofisirinkulu wa swa Nawu, Muofisirinkulu wa swa Timali, kumbe Muofisirinkulu wa Vulawuri. Loko vatirhi vo tinghenisa ka mikuncetelo yo karhi, Khamphani yi nga komberiwa ku paluxa vuxokoxoko bya vatirhi lava hi ku ya hi swilaveko swa nawu leswi faneleke swa tindhawu leti hi tirhaka eka toni. Ku landzelela milawu na swipimelo leswi tirhisiwaka leswi fambelanaka na ku kucetela vanhu eka vulawuri lebyi Khamphani yi tirhaka eka byona swa boha.

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka lava kumiwaka va ri karhi va tlula nawu lowu va ta xupuriwa hi ndlela leyi faneleke leyi nga katsaka ku hlongoriwa kumbe ku tengisiwa. Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka hinkwavo va fanele ku vika swiendlakalo hinkwaswo leswi kumiweke kumbe leswi ehleketeriwaka swa ku kucetela vanhu ku endla swo karhi leswi nga fambisaniki ni swilaveko swa nawu. (Tluka ra 5-6 leswaku u kuma rungula leri ra riqingho ra xikala-vito hi xitalo).

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Kuma mpfumelelo u tlhela u landzelela milawu na swiletelo swa Khamphani

Ntirho wun'wana ni wun'wana wa nkucetelo laha Khamphanini lowu endliwaka hi mutirhi, murhangeri, muofisara, xikan'we na munhu un'wana na un'wana loyi a khumbekaka laha Khamphanini wu fanele wu pfumeleriwa hi Muofisirinkulu wa swa Nawu. Tekela enhlokweni milawu leyi faneleke leyi tirhaka eka matiko lawa hi tirhaka eka wona; Nawu wa Vulawuri bya nkucetelo (Swivandla swa matirhelo swa Afrika Dzonga), Swiyenge swa Mfumo (Swivandla swa matirhelo swa Finland), Nawu wa

Furwa wo Lwisana na Vukungundzwana (Swivandla swa matirhelo swa Furwa), Nawu wo Paluxa Nkucetelo (Swivandla swa matirhelo swa US Federal), Nawu wa Vulawuri bya Nkucetelo eMontana (Swivandla swa matirhelo swa US Montana), na Nawu wa Matikhomelo bya Vatirhi hi swa Nkucetelo (Swivandla swa matirhelo swa Australia).

Ku tirhisana hi ndlela leyinene

NHLAMUSELO

Ku tirhisana hi ndlela leyinene swi vula ku phikizana hi ndlela leyi lulameke, ni leyi ringanaka exikarhi ka van'wamabindzu lava phikizanaka, leswi sekeriweke eka misinya ya milawu ya vululami, vutshembeki ni ku twisia.

MILAWU

Ku xaviwa ka nhundzu

Ku phakeriwa ka vukorhokerhi byihi kumbe byihi lebyi katsaka ku xaviwa ka nhundzu swi fanele ku endliwa hi ku landza khwalithi hi ku ya ka swipimelo swa tipholisi ta Khamphani, maendlelo, na swilaveko swihi na swihi swa nawu leswi tirhaka eka tindhawu leti hi tirhaka eka tona.

Ku lava ku vuyeriwa matlhelo hinkwawo

Matimba lawa u nga na wona yo endla swa vuxavi laha Khamphanini a ya nge tirhisiwi ku vuyerisa wena kumbe ku vuyeriwa hi mimbuyelo yihi kumbe yihi. Handle ka loko swi xaxametile hi Khamphani hi ku lava ku pfuna vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka. A swi amukeleki naswona swi yirisiwile ku lava kumbe ku amukela ku vuyeriwa kumbe mimpfuno eka vaphakeri, vatsundzuxi, vaxavi, kumbe vanhu van'wana lava tirhisanaka na Khamphani hi tlhelo ra bindzu..

Xidzhuti

Khamphani yi titshege hi ndhuma ya yona ya leswaku yi phakela vukorhokerhi bya xiymo xa le henhla, yi nyika vanhu mintirho ya xiymo xa le henhla ni ku tlhela yi va Khamphani leyi tshembekake hi minkarhi. Ndlela leyi hi tirhisanaka ha yona ni vaxavi va hina, na tikhamphani leti hi phikizanaka na tona, xikan'we na swiyenge leswi hi xaviselaka swilo, swi endla leswaku hi va ni ndhuma leyinene, hi tshembeka himinkarhi hinkwayo, naswona leswi swi endla leswaku hi humelela eka matirhelo ya hina.

Ku tirhisana hi ku tshembeka

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va fanele ku tirhisana kahle na tikhasitama/vaxavi, vaphakeri, na tikhamphani leti hi phikizanaka na tona xikan'we na vatirhikulobye. Khamphani xikan'we na vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va hina a va fanelanga ku kanganyisa van'wana, ku va tumbetela vuxokoxoko byo karhi, ku va paluxela vuxokoxoko lebyi nga le xihundleni, ku va tivisa vuxokoxoko lebyi hoxekeke kumbe ku endla maendlelo lawa nga riki enawini.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Maendlelo ni Maendlelo lama Hlereweke

Khamphani yi ta tirha hi ndlela leyinene, hi ku tirhisa matirhelo lawa hlelekeke lama nga na swipimelo leswi nga na xikongomelo hi laha swi kotekaka ha kona ku tiyisisa ku tirhisana lokunene na Khamphani ya hina, ku katsa na ku thoriwa ka vatirhi, ku xaviwa nhundzu na ku phakela vukorhokeri byo karhi, na ku hlawuriwa ka vatirhisani lava hi nga ta tirhisana na vona. Khamphani yi na tipholisi to hambana-hambana to xava nhundzu hi ku ya ka swivandla leswi hi tirhaka eka swona. Milawu leyi yi fanele ku landzeleriwa. Loko u ri ni swivutiso mayelana ni swipimelo swo xava nhundzu, tihlanganise na Nhloko ya Ndzwawulo ya ku Xava eTikweni ra ka n'wina.

Milawu yo amukela swikombelo

Khamphani yi na milawu yo amukela swikombelo (ku katsa na Hofisi ya Nhlangano na swivandla hinkwaswo swa matirhelo) leyi lawulaka ndlela ya vutihlamuleri bya vatirhi loko va amukela swikombelo swa tikontiraka, mintirhisano na swiboho leswi Khamphani yi swi endlaka nkarhi na nkarhi. I swa nkoka leswaku vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka hinkwavo va ti toloveta ndlela yo amukela swikombelo ku papalata ku tekela Khamphani swiboho kumbe ku endla swiboho swihi na swihi hi vito ra Khamphani leswi nga riki eka mpimo wa vulawuri lebyi faneleke.

Maendlelo yo Lwisana na Mphikizano / Ku Lwisana na Vutshembeki

NHLAMUSELO

Maendlelo yo lwisana na mphikizano/ku lwisana na vutshembeki ya katsa mintwanano kumbe swiendlo leswi hungutaka mphikizano na tin'wana tiKhamphani xikan'we na ku lwisana na mphikizano hi ku lava ku tirha wexe, leswi nga ta va swi nga ri enawini hi ku ya hi milawu na swiletelo swo lwisana na vutshembeki.

MILAWU

Khamphani na vatirhi vahi na vahi va yirisiwile ku nghenela mintwanano, ku xaviselana kumbe ku twanana ni lava phikizanaka na Khamphani (ku nga va tiKhamphani leti hi tshamaka hi phikizanaka na tona kumbe van'wana lava phikizanaka na vona nkarhi na nkarhi) ku hunguta kumbe ku sivela mphikizano eka swilo swo fana na minxavo, swiyimo swa ku xavisa, ku endla, ku hangalasa, tindhawu kumbe tikhasimende leti nga ni nkucetelo wo biha eka mphikizano.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Swivutiso swin'wana ni swin'wana leswi khumbaka ku landzeleriwa ka milawu ley i lwsanaka ni ku fumbarherisiwa swi fanele swi kongomisiwa eka Nhloko ya Ndzwulo ya swa le Nawu ya le ndhawini ya ka n'wina.

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDUXO)

Khamphani yi tivisa vatirhisani va hina vuxokoxoko lebyi faneleke handle ko hlawula xiymo xa wena kumbe xa Khamphani ley u tirhaka kumbe ley u tirhisanaka na yona. Khamphani yi hlamula swivutiso hinkwaswo hi ndlela leyinene xikan'we na hi ku tshembeka.

Khamphani yi papalata kuendla mintwanano yo karhi na ti Khamphani leti hi phikizanaka na tona hikokwalaho ka leswi nga tisaka vonelo ra leswaku ha tirhisana naswona a hi lavi ku phikizana na tiKhamphani tin'wana.

Khamphani a yi nge tinghenisi eka maendlelo lama nga riki enawini ya ku tlakusa minxavo ya swicelwa swa hina naswona hi tiyisia leswaku hi tirha ehansi ka swipimelo swa swiyenge swa mabindzu.

Ku nghenelela eka minhlangano leyi katsaka tiKhamphani tin'wana na/kumbe van'wana lava nghenelelaka eka nxaxamelo wa mphakelo wa nhundzu swi ta lava leswaku minkanerisano yi endlwa hi ku landza milawu leyi nga ta sivela ku ti nghenisa eka tindhawu leti nga fanelangiki.

Vukanganyisi na Vukhamba

MILAWU

Khamphani a yi amukeli nakatsanana Vukanganyisi na Vukhamba eswivandleni swa hina swa matirhelo. Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka hinkwavo va boheka ku papalata vukanganyisi ni vukhamba ni ku vika swiendlo swo tano.

Ku kanganyisa nhlangano wihi kumbe wihi kumbe xirho xa Khamphani, muphakeri kumbe mutirhi a swi nge pfumeleriwi naswona vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka lava nga ta kumeka va tlula nawu lowu va ta xupuriwa hi ndlela leyi faneleke leyi nga katsaka ku hlongoriwa kumbe ku tengisiwa.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Ku landzelela milawu ya pholisi

Khamphani yi na milawu leyи tekelaka enhlokweni amendlelo ya vukanganyisi naswona milawu leyи yi fanele ku landzeleriwa hi minkarhi.

Swiviko

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka hinkwavo va fanele ku vika milandzu hinkwayo leyи kumiweke kumbe leyи ehleketeriwaka ya vugevenga, vukhamba, kumbe matikhomelo lama nga riki manene. (Phendla eka Tluka ra 5-6 leswaku u kuma rungula leri ra riqingho ra xikala-vito hi xitalo).

Ku paluxiwa ka vukungundzwana, ku tikhoma hi Ndlela yo biha kumbe milandzu yin'wana

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka lava tirhaka eka swivandla leswi hlawulekeke⁸, naswona va nga koti ku hakela swikweleti swa vona, va fanele ku tivisa Murhangeri wa Ndzwawulo ya Vatirhi eka xifundzha xa vona, loyi a faneleke ku tivisa murhangeri wa mutirhi loyi xikan'we na CFO ya Khamphani. Mutirhi un'wana ni un'wana loyi a nga tshama a hlongoriwa entirhweni hikwalaho ka ku tikhoma hi Ndlela yo biha kumbe ku tsandzeka ku hakela swikweleti kumbe a kumeka a endle vukungundzwana, kumbe loyi a nga tshama a voniwa nandzu wa vukhamba, vuxisi, vukanganyisi kumbe nandzu wa ku nga tshembeki, u fanele ku boxa mhaka leyи eka Murhangeri wa Timhaka ta Vathori wa le ka xifundzha xa ka vona loyi a faneleke ku tivisa Murhangeri la faneleke na CFO ya Khamphani.

Vuxiyaxiya lebyi faneleke eku pfumeleni ka tihakelo

Vatirhi, varhangeri, vaofisara lava hlawuriweke va ni vutihlamuleri eka mali hinkwayo, ticheke, matsalwa ni nhundzu ya Khamphani leyi va nga nyikiwa yona hi nkarhi wa ntirho kumbe hi ku ya ka swivandla leswi va tirhaka eka swona laha Khamphanini.

---

8 Mulanguteri loyi a faneleke loko ku vekiwile minxavo ya nhundzu yaleyo; vatirhi hinkwavo va le ka Ku xava, ntirho wa vufambisi bya swa timali – Ku vika, Tiakhawunti leti Hakeriwaka, Tiakhawunti leti Amukeriwaka, Nkwama wa Timali, Oditi ya le Ndzeni, Vatirhi va Khombo na Ndzivalelo, Vukorhokeri bya swa Vutshunguri, Sarbanes-Oxley, Nxaxamelo wa Miholo, Mintirho ya Nawu kumbe yin'wana yo landzelela, Vuxaka bya Vakhomaxiave, Switirhisiwa swa Vanhu D-band na le henhla, Vukorhokeri bya nsirhelelo (ngopfungopfu vatirhi va vulavisisi, Vukorhokeri hinkwabyo bya Nsirhelelo bya

Vafambisi va Tiyuniti, na Vukorhokeri hinkwabyo bya Nsirhelelo wa Vafambisi lavakulu), Vapfuni va Munhu na Vapfuni va Munhu va Vulawuri.

Tirhekbedo ta ku hakela minxavo

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va fanele ku tata vuxokoxoko hinkwabyo bya Khamphani (bya timali ni lebyi nga riki bya timali) hi ndlela ya ntiyiso, handle ko kanakana ngopfungopfu eka tihakelo ta maendzo na le ka swiviko swa timali. Matsalwa hinkwawo ya fanele ku amukeriwa hi ndlela leyi faneleke hi ku ya hi milawu yo endla swikombelo. Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va fanele ku rhekhoda ni ku hlayisa ndlela leyi va nga tirhisa xiswona mali ya Khamphani hi ku landzelela milawu ni maendalelo ya swa timali lama faneleke.

Vuxokoxoko byihi na byihi lebyi tumbuluxiweke hi vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va fanele ku kombisa hi ku kongoma na hi ku hetiseka mali leyi nga hakeriwa na swiendlakalo hinkwaswo. Ku hemba kumbe ku cinca matsalwa wahi na wahi i milandzu leyi nga ku hlongorisaka entirhweni.

Vukorhokeri na Nhundzu ya Khamphani

MILAWU

Ku tirhisiwa vukorhokeri xikan'we na nhundzu Khamphani

I nhundzu yo fana na michini na switirhisiwa swo karhi, xikan'we na vuxokoxoko, tiprogreme ta khompyuta na switirhisiwa leswi vitanaka hina leswi tiyisisaka vumundzuku bya Khamphani. Hi hlayisa nhundzu ya hina eka ku yiviwa, ku lahlekeriwa kumbe ku onhaka, ku tirhisiwa hi ndlela yo biha, na ku yi tirhisa handle ka mpfumelelo.

Handle ka loko swi tivisiwile hi vurhangeri kumbe bodo, nhundzu ya Khamphani, a yi nge tirhisiwi eka mintirho leyi vuyerisaka vatirhi ntsena.

Tanihi laha khamphani yi lavaka ku teka vutihlamuleri eka mintirho ya bindzu, Khamphani yi nga ha tlhela yi languta nakambe swikombelo leswi nga endliwa hi vatirhisani va hina ku lava ku tirhisa nhundzu ya Sibanye-Stillwater's.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Swivandla swin'wana ni swin'wana swa matirhelo swi fanele swi va ni endlelo leri amukelaka swikombelo ximfumo, na ku tlhela ku aleliwa swikombelo leswi.

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDZUXO)

Mutirhi, murhangeri, muofisara, xikan'we na munhu un'wana na un'wana laha Khamphanini u ni vutihlamuleri byo sirhelela nhundzu ya Khamphani ni ku vona leswaku yi tirhisiwa hi ndlela leyinene ni leyi hlayisekeke. Ku yiva, vuxisi, na ku tlanga hi switirhisiwa swa Khamphani swi na nkucetelo wa mimbuyelo-hava laha Khamphanini. Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va fanele ku teka magoza hinkwawo lama faneleke ku sivela ku onhiwa, ku yiviwa kumbe ku tirhisiwa hi ndlela yo biha ka nhundzu ya Khamphani. Mpfumelelo wo tirhisa nhundzu ya Khamphani yi nyikiwile ntsena vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava hlawuriweke hi Khamphani. Nhundzu ya khamphani leyi tirhisiwaka hi mani na mani handle ka vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka (ku katsa na swirho swa mindyangu ya hina) swi yirisiwile swinene naswona leswi swi ta tekiwa tanahi ku tlula Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi laha Khamphanini.

Loko mutirhi, murhangeri, muofisara a tshika ntirho, nhundzu hinkwayo ya Khamphani yi fanele ku tlheriseriwa eka Khamphani.

Ku avelana hi ti Xere ta Khamphani

MILAWU

Hambileswi vatarhi, varhangeri ni vaofisara va hloholoteriwaka ku va ni tixere ta vona eka Khamphani, ku tirhisana kwihi na kwihi na vatirhisani kumbe vatarhi va hina swi fanele ku fambisana ni milawu hinkwayo leyti tirhaka ni swilaveko swa nkoka swa vuxavisi bya timali.

NDLELA YO SIMEKA NAWU

Ku landzelela milawu ya pholisi

Kuna milawu ya vuxokoxoko na matirhiselo ya timali leyti faneleke ku landzeleriwa.

Minkarhi leyti ku nga yirisiwa minxavo

Nkarhi lowu yirisiweke wu katsa nkarhi wo pfala/kumbe nkarhi wo tlakusa tihakelo.

- Nkarhi wo pfala wu katsa eku heleni ka lembe-ximali ni loko kuri na rungula ro karhi ra xilemukiso leri sukaka eka SENS. Nkarhi lowu wu ta herisiwa hi ku ya ka xitiviso lexi u nga ta xikuma eka SENS.
- Minkarhi ya ku cinca-cinca ka minxavo ya fana ni minkarhi yi n'wana na yin'wana naswona yi endleka loko Sibanye-Stillwater yi ri na vuxokoxoko bya ku cinca-cinca ka minxavo. Vuxokoxoko bya minxavo i vuxoxoko lebyi byi fambisanaka na tixere ta Sibanye hi ku tirhisa xiyenge xa SENS.
- Nkarhi wo amukela swikombelo i nkarhi wun'wana ni wun'wana lowu nga riki nkarhi lowu yirisiweke.

Swilaveko swa Nxaxamelo wa JSE ("JSE LR") swi hlamusela hi matirhiselo lama nga yirisiwa eka switirhisiwa swa nkoka swa Sibanye-Stillwater leswi xaxametiweke kumbe swi tirhisiwaka ("Sibanye Securities") hi vafambisi va Sibanye-Stillwater, varhangeri na vatarhi va matsalani va swiyenge leswikulu swa Sibanye-Stillwater, vatarhi va matsalani va Sibanye-Stillwater, vaofisara va Sibanye-Stillwater, na vatsundzuxi va Sibanye-Stillwater xikan'we na na vatarhi va khamphani ("Affected Personnel") hi minkarhi leyti ku endliwaka swikombelo sikan'we na leyti nga yirisiwa ("Dealing"). Vanhu lava khumbhekaka a va nge tirhisani na Sibanye-Stillwater Securities hi minkarhi leyti yirisiweke hi ku ya hi JSE LR handle ka mpfumelelo wa JSE.

Hi ku tekela enhlokweni swilaveko leswi hlamuseriweke laha henhla, munhu un'wana na un'wana loyi a nga na vuxokoxoko bya nkoka bya swa minxavo, ku tava munhu loyi a tirhelaka Khamphani ya hina. Mutirhi loyi a xavisaka vuxokoxoko bya swa vuxavisi bya Khamphani u tava a tlula nawu hi ku ya ka milawu ya Financial Markets Act ya Afrika Dzonga, United States of America Securities Exchange Act of 1934 na United States of America Insider Trading and Securities Fraud Enforcement Act naswona u ta xupuriwa hi ndlela ya nawu na hi swihehlo swa vugevenga. Munhu loyi

hi vulavulaka hi yena u ta tekiwa tanihi "Insider" ngopfungopfu loko a tiva na timali ta mixavo ya switirhisiwa swa hina.

Nkarhi lowu yirisiveke wu ta tivisiwa nkarhi na nkarhi hi ku tirhisa Matsalana wa Khamphani eka Vanhu hinkwavo lava khumbekaka naswona wu fanele ku tekiwa tanihi lowu bohaka eka mutirhi. Munhu wihi na wihi loyi a nga khumbekaka loyi a nga na swivutiso hi swiboho swa yena mayelana na ku xaviselana tixere ta Khamphani u komberiwa ku kombela switsundzuxo eka Matsalana wa Khamphani, Muofiserinkulu wa swa Nawu, Nhloko ya swa Nawu ya xivandla lexu u tirhaka eka xona kumbe CFO ya Khamphani.

Mpfumelelo wo xavisa switirhisiwa

Munhu un'wana na un'wana loyi a khumbekaka loyi a navelaka ku endla bindzu leri vuyerisaka na Khamphani ya Sibanye-Stillwater, u fanele ku va eka xiyimo xa:

- Valawuri: Va kuma mpfumelelo eka Mutshama-xitulu wa Bodo hi ku pfuniwa hi Matsalana wa Khamphani ni Komiti yo Tirhisana ni Timakete. Mutshama-xitulu wa Bodo u ta kuma mpfumelelo wo endla bindzu eka Mulawuri la tiyimeleke loyi a rhangelaka a ri karhi a pfuniwa hi Matsalana wa Khamphani na Komiti yo Xavisa Ti-Equities.
- Vayimeri va Presidente na Vafambisi lava hlawuriweke: Va kuma mpfumelelo wo xaviselana na Komiti ya ku xaviselana ka Ti-Equities. hi ku pfuniwa hi Matsalana wa Khamphani.
- Vatirhi van'wana: Vafanele ku tiyisisa eka Matsalana wa Khamphani loko Khamphani yi ri eka Nkarhi lowu Yirisiveke.

Ku olovisa endlelo ra mpfumelelo eka Valawuri na Swandlankulu swa Phresidente, Khamphani yi lulamisile fomo ya mpfumelelo leyi nga ta tatiwa no yisiwa eka Matsalana wa Khamphani loyi endzhaku a nga ta lava mpfumelelo lowu faneleke. Loko munhu loyi a khumbekaka a nyikiwa mpfumelelo (hi laha swi nga ta va ha kona) ku endla vuxavisi eka switirhisiwa swa nkoka swa Sibanye-Stillwater, munhu loyi a khumbekaka u languteriwa ku endla vuxavisi hi xihatla hi laha swi nga kotekaka ha kona, kambe ku nga hundzi masiku manharhu (3) ya ntirho (72 wa tiawara), endzhaku ko kuma mpfumelelo. Ku nga si hela tiawara ta 72 endzhaku ka ku xaviselana switirhisiwa, mufambisi la faneleke, vaofisara, na Xandlankulu xa Phresidente va fanele ku tata fomo ya xitatimende va tivisa Matsalana wa Khamphani, loyi a nga ta vona leswaku ku hangalasiwa (laha swi faneleke) eka Stock Exchange News Service (SENS) ku nga si hela tiawara ta 24 leti landzelaka, ta vuxokoxoko hinkwabyo bya ku xaviselana. Switiviso leswi swi tlhela swi rhumeriwa eka va U. S. Securities and Exchange Commission ehansi ka fomo ya 6-K.

NDLELA LEYI SWI NGA KU KHUMBAKA HA YONA (SWITSUNDZUXO)

I nandzu ku endla bindzu kumbe ku hloholotela kumbe ku sivela un'wana ku endla bindzu hikokwalaho ka vuxokoxoko lebyi u nga byi kuma hikokwalaho kova mutirhi wa hina.

Tinhlamuselo

Vuxokoxoko bya laha Khamphanini i vuxokoxoko bya nkoka, lebyi nga riki bya mani na mani lebyi khumbaka vaxavi va hina hinkwavo.

Swikombiso swa tinxaka ta marungula ya nkoka ya swa minxavo swi katsa swipfuno leswi nga tivisiwangiki, kumbe mimbuelo ya swa timali; mintwanano leyintshwa kumbe leyi lahlekeke kumbe switirhisiwa; mimbuelo ya ku xavisa; ku cinca ka nkoka ka vatirhi; makungu ya bindzu; swiendlakalo leswi nga vaka na nkucetelo lowukulu eka mpindzulo wa Khamphani kumbe vuvekisi swa timali eka vaaki, vugevenga, vufambisi, kumbe vulawuri byo karhi; ku hlangana loku nga kotekaka, ku xava, ku xavisa kumbe ku hlangana ka mabindzu; ku humelela ka timhaka ta nkoka ta ku tengisana na milawu ya nkoka, vuavanyisi kumbe magoza ya nawu, mahungu lama nga kona eka vaxavisi kumbe vavekisi va mavandla na timhaka leti nga paluxiwangiki leti tiyisisaka kumbe ku kaneta mavarivari lama hangalasiweke swinene.

Vuxokoxoko byi nga ha va byi ri bya nkoka eka swa minxavo kumbe byi nga ha va byi ri bya xihundla hambi loko byi yelana ni swiendlakalo swihi kumbe swi, leswi nga languteriwangiki naswona hambi loko swiri swa nkoka ntsena loko swi nga hlanganisiwa ni rungula leri nga erivaleni. Vuxokoxoko a hi bya mani na mani handle ka loko byi paluxiwile hi ndlela leyi faneleke eka vanhu, leswi vulaka leswaku vuxokoxoko byi fanele ku paluxiwa eka mani na mani, naswona nkarhi lowu ringaneke wu fanele ku va wu hundzile leswaku timakete ta timali ti kota ku twisia vuxokoxoko. Swikombiso swa ku paluxiwa swi katsa, ku fayila ka mani na mani ka le U.S. Va Securities and Exchange Commission kumbe valawuri van'wana va vuhalayisi bya nhundzu, va paluxi va vuxokoxoko, tinhlengeletano na vateki va mahungu na vaaki kumbe tindlela tin'wana ta ku paluxa leti nga endleriwa ku nyika mahungu eka vaaki hi ndlela yo anama, yo ka yi nga pimi. Ku hlwela ka siku rin'we kumbe mambirhi ku tekiwa tanihi nkarhi lowu ringaneke wa leswaku mahungu ya ntolovelu ya nghenisiwa eka makete. Hambi swi ri tano, ku hundzisa masiku yo tala ku nga si paluxiwa vuxokoxoko swi nga tekiwa swi fanerile eka ku paluxiwa vuxokoxoko bya le ka xiyimo xa le henhla. Khamphani yi na mfanelo yo teka goza leri faneleke ehenhla ka un'wana na un'wana loyi a nga landzeleriki milawu ya Khodi na/kumbe nawu wa Vuxokoxoko na Magoza ya Vuhalayisi bya Timali na ku endla bindzu leri nga riki enawini ra tixere ta Khamphani.

Vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka a va fanelanga va tsundzuxa kumbe ku kucetela swirho swa ndyangu wa vona kumbe vanghana mayelana ni ku xavisiwa ka switirhisiwa swa Sibanye-Stillwater hi nkarhi wihi na wihi.

Pholisi leyi a yi nyiki vatirhi matimba yo karhi

Milawu ya Matikhomelo ya Vatirhi i xitatimende xa milawu ya xisekelo na tipholisi ta nkoka na maendlelo lama lawulaka ku fambisiwa ka Khamphani ya hina. A yi endleriwanga leswaku vatirhi, varhangeri, vaofisara, na vanhu lava khumbekaka va titwa onge vani matimba yo karhi ehenhla ka van'wana vatirhikulorhi laha Khamphanini.

Nkambiso Wa Milawu Ya Matikhomelo ya Vatirhi

Nawu lowu wu pfuxetiwa endzhaku ka malembe manharhu. Mipfuxeto leyi yi nga ha vangiwa hi ku cinca ka milawu, vukamberi, ndzavisiso, ku cinca ka vurhangeri kumbe nkongomiso wa swa makungu ya Khamphani, kumbe loko hi tshuka hi hlanganile na swiyimo swo karhi swa xihatla.

Siku ro hetelela ro kambisia Milawu leyi: Nhlangula 2023